

Adventi körkép településről településre

▶ 6–7. oldal

„Talán nem köztudott, hogy Amerikában ismeretlen a gyülekezetek állami vagy közegyházi támogatása. Egy keresztyén közösség csak akkor életképes, ha áldozatkészen önfenntartó, illetve kreatívan vállalkozó. Ebből bizony itthon is tanulhatnánk, ahol kissé elkényelmesedve, gyakran kívülről, »felülről« várjuk az anyagi segítséget...”

▶ How are you? – 3. oldal

„A Siló feladata tehát a mozgásukban korlátozottak elhelyezésének biztosítása – de ez önmagában nem elég a teljes élethez! Ugyanilyen fontos az is, hogy célja legyen az életüknek, hogy értelmes és értékes munkát tudjanak végezni.”

▶ „Favágás” Fébé módra – 8. oldal

„A kettős évforduló, Kodály Zoltán születésének százhuszonötödik és halálának negyvenedik évfordulója méltó alkalom a nemzeti emlékezésre. De ezt tesszük-e? Ismerjük-e? Legalább egy pillanatra a szemébe néztünk-e, és válaszoltunk-e őszintén a kérdésre: tettünk valamit országunkért?”

▶ Kodály Zoltán emlékezete – 5. oldal

SEMPER REFORMANDA

„Miként lehetetlen, hogy Krisztus az ő igazságában Isten előtt ne legyen kedves, úgy az is lehetetlen, hogy mi hitünkkel, mely által a Krisztus igazságához ragaszkodunk, ne találjunk tetszést az Atyánál. Ezért van az, hogy a keresztyén ember mindenható, mindennek ura, mindennek birtoosa, mindent megtehet, és teljesen büntelen. Ezért még ha bűnös is, neki a bűnök nem árthatnak, mert megbocsátatnak a Krisztus legyőzhetetlen és minden bűnnél hatalmasabb igazsága által, melyre hitünk támaszkodik; bátran bízván abban, hogy Krisztus valóban azt jelenti számunkra, amit mondtunk. Aki ezt nem hiszi, az Krisztus történetét úgy hallgatja, mint valami süket, nem ismeri meg Krisztust, sem azt nem tudja, hogy mit használ, sem azt nem érti, hogy mit jelent a vele való közösség.”

▶ Luther Márton: Tizennégy vigasztaló kép megfáradtaknak és megerhelteknek (Virág Jenő fordítása)

A szerkesztőségünk által kiírt, Adventi gyertyák című fotópályázat harmadik kategóriájának győztes felvétele – Lukács Gabi fotója

Karácsonyi könyvkavalkád

▶ **Ki ne gondolkodna el karácsony közeledtével azon, mivel is lepje meg szeretteit? Megfelelő ajándék lehet például egy-egy jó könyv. Bőséges választékból válogathatott, aki december 7–8-án felkereste a tizenharmadik alkalommal megrendezett keresztyén adventi könyv vásárt Budapesten, a Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégiumban.**

A visszatérő látogatóknak a gimnázium épületébe lépve örvendetes újdonságként először a számos „Ruhatár” felirat tűnt fel. Mielőtt ki-ki elmerült volna a sokadalomban, a vásárnak helyet adó terem előtt, a folyosón megtekinthette a Magyar Bibliatársulatnak a Szentírásról szóló kiállítását.

A teremben, a könyvesstandokon – amint Monty Taylortól, a főszervező Keresztyén Iratterjesztő Alapítvány (KIA) képviselőjétől megtudtuk – negyvenöt

kiadó kínálta a köteteit. Kezdetben az alapítvány a nagyobb és ismertebb kiadókkal – mint például a Luther, a Kálvin vagy a Harmat Kiadó – együtt rendezte a vásárt, később az egyszerűség kedvéért a KIA vette át a szervezést. Korábban húsvétkor is tartottak könyv vásárt, ezek iránt azonban jóval kisebb volt az érdeklődés, így maradt csak a decemberi.

▶ Folytatás a 3. oldalon

myLuther – újratöltve

Csaknem hiánytalanul képviseltették magukat a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) középfokú oktatási intézményei azon a médiumhelyen, amelynek az elmúlt hétvégén a nyíregyházi Luther Márton Kollégium adott otthont.

Az elmúlt évek során szerkesztőségünk az MEE Sajtóbizottságának támogatásával hét ízben szervezett workshop jellegű továbbképző programot az egyházi médiumunkában dolgozók, illetőleg a médiumunka iránt érdeklődők részére. A legutóbb ez év tavaszán – a fennállásának 450. évfordulóját ünneplő soproni líceummal karöltve – megrendezett médiumhelyre kifejezetten az iskolaújságok és az iskolai honlapok diák szerkesztői kaptak meghívást. A soproni műhelymunka eredményével olvasóink is találkozhattak, hiszen nem sokkal később az *Evangelikus Élet* hasábjain is folyamatosan hirdettetett az *Evangelikus diákÉlet*, a „myLuther” internetes elérhetősége.

Bár a Nagy Bence felelős szerkesztő által kimunkált és működtetett portál kedvező fogadtatása egyöntetű volt, a nyári vakáció derekára az aktív szerzők száma alaposan megcsappant. A diák szerkesztők szünetelő lelkesedése önmagában még nem veszélyeztette volna a projekt

életben tartását, ám az alapos strukturális „átprogramozást” igénylő koncepció-finomításhoz a Luther Kiadó nem tud(ott) forrást biztosítani...

Ha 2008 lelegelejn mégis újra feltűnik majd lapunkban a myLuther ajánlója, akkor az – Nagy Bence tervezőszerkesztő szakértelmén túl – mindenekelőtt az MEE ifjúsági osztályának és néhány kintartóan lelkes diákújságíróknak lesz kö-

szönhető. Miként valójában az ő érdemük volt a múlt hét végi médiumhely létrejötte is. Az ötletgazda Gebri Csilla vezette nyíregyházi gimnazisták a szervezési teendők vállalásával, az ifjúsági osztály pedig a költségekhez való hozzájárulással szorította szerkesztőségünket a megkezdett munka felélesztésére, folytatására.

▶ EvÉlet-infó

▶ Frenyó Anna írása a 11. oldalon

Hamis Krisztusok és a Krisztus

■ FRENKL RÓBERT

Talán sok advent megélése is hozzásegít annak felismeréséhez, hogy az önmagában is oly gazdag adventi üzenet meghaladja eredeti jelentését, egyetemes érvényűvé válik.

Jön Jézus, jön a Megváltó, erről szól az egyházi esztendő első hónapja. Csodálatos építkezés ez, mely Krisztus születésével veszi kezdetét, hogy azután az egyházi esztendőben sűrítve végigkísérjük a Fiú útját. De az adventi reménység, az adventi megújulás mintegy töményen tartalmazza a keresztyén hit lényegét: mindig megtérésre, mindig kegyelemre, mindig újrakezdesre szorulunk. Ezért is kap nagy hangsúlyt az adventi várakozás mibenléte: meghatározza a továbbiakat.

Azt már nemcsak tudomásul vettük, hanem el is fogadtuk, hogy a karácsony a leginkább szekuláris, a leginkább elvilágiasodott ünnepünk. Elfogadtuk és igyekszünk javunkra fordítani e tény, bízva abban, hogy a humán értékeknek – szeretet, béke, megértés, áldozatkészség... – a társadalomban való előtérbe kerülése utat nyit a karácsonyi üzenet, az evangélium számára.

Annál érzékenyebbek kell lennünk, amikor a hamis Krisztusok jelentkeznek. Az adventi várakozás két nagy csapdája így összegezhető: nem várjuk a Krisztust, illetve nem a Krisztust várjuk. A kettő persze összefügg. A valódi adventi várakozás hiánya nyit kaput a hamis Krisztusok jelentkezésének, így töltve be az úrt, amelyet az adventi megújulás lenne hivatott betölteni.

Tradicionálisan a pénz bűvölete áll a negatív lista élén. Sokféle – köztük kegyes – formában jelentkezik. A hamis Krisztusok természetéhez hozzátartozik a látszat, hogy valódi megoldásokat hoznak. Ezért is ismerhetők fel olykor nehezen. Ma a mi egyházunkban is sok szó esik a pénzről. Arról – igen helyesen –, hogy ne várjunk mindent kívülről, az államtól, az Európai Uniótól, hanem saját anyagi erőnket, áldozatkészségünket is növeljük. Fontos az ingatlanokkal való bölcs gazdálkodás.

Probléma akkor van, ha az eszköz célja válik. Ha nem a hitből, a gyülekezet-építés igényéből következik a gazdálkodás, hanem önálló értéké válik a pozitív mérleg, a növekvő bevétel, és ez nyújtja a stabilitást, a jövőképet, a reménységet.

Egy másik jellegzetes csapda, hogy a politikai változásokban való bizakodás

nyújtja az adventi reménnyt. Ma közhely, hogy sok gond van hazánkban. Különböző politikai irányzatok – kormány és ellenzék – más-más megoldásokat kínálnak. Közben egyre több a kiábrándult, a depresszióval küzdő ember. Kinek-kinek személyes ügye, hogy váre megoldást a politikától, és ha igen, milyet. De a politika nem léphet az evangélium helyére. Az adventi reménység vertikális, az Isten-ember kapcsolatban jelentkezik, szemben a horizontális síkon tevékenykedő politikával.

Üzenetértékű Jeremiás próféta útmutatása: „Fáradozzatok annak a városnak békeességén, ahová fogságba vitettek benneteket, és imádkozzatok érte az Úrhoz, mert annak békeességétől függ a ti békeességetek is!” (Jer 29,7) A próféta szavai ma is irányadók – a mi számunkra is, megerősítve, „súlyosbíva” az ószövetségi álláspontot az újszövetségi, a jézusi szóval: „Szeressétek ellenségeiteket...” (Mt 5,44) Nem arról szól, hogy toleráljátok a más nézetet lévőket, hanem szeretetrel.

Az éles politikai szembenállást, a megosztottságot tekintve ez sokak számára akár abszurdnak is tűnhet, de ez következik az adventi reménységből. A keresztyén emberek, az egyházak kell, hogy a békeességet szolgálják a békétlen társadalomban. Ettől persze nem szűnnek meg a politikai szembenállások, de felragyognak az evangélium értékei, melyek más dimenzióba helyezik életünket, beleértve a politikát is.

Hamis Krisztusok jelentkeznek a hit, a tudomány, az életmódok kultúra köntösébe bújva is. Eppen ebben a sokoldalúságban rejlik vonzásuk, veszélyük. Egyesek számánokban, mágnességben, energiaátvitelben, a víz alakváltozásaiban és sok egyéb, ezoterikusnak nevezhető „csodában” bizakodnak.

És a Krisztus. Akiről azt mondja az ősi evangélium, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött fiát adta” (Jn 3,16a). Nincsen másban reménysége 2007 sok gonddal terhelt, megosztott magyar társadalmának sem. A pénz, a politika, az ezoterika csapdát elkerülve, a világtörténelmet és az egyes emberi életeket egyaránt megváltoztató, megváltoztatni képes értéket, az önfeláldozó szeretet, a tisztesség, a tehervállás értékeit közvetíti az adventi üzenet.

Erről szóló egykor, és erről szól ma is a Fiú eljövetele. Lehet másként élni! Lehet hittel fogadni a békétlen világban a Krisztus által teremtett igazi békeességet, a megbékélést az Atyával.

Az országos rendőrfőkapitány egyházunk központjában

Dr. Bencze József altábornagy, országos rendőrfőkapitány december 11-én látogatást tett egyházunk központjában, ahol Ittész János elnök-püspök és Pröhle Gergely országos felügyelő fogadta. A megbeszélésen jelen volt Hafenschner Károly országos irodaigazgató.

A nyitott légkörű találkozón áttekintették a hosszú távú együttműködés lehetőségeit és irányait. Szó esett a bűnmegelőzési feladatokról, az egyház tulajdonában lévő értékek hatékonyabb

védelméről, valamint a Teve utcai rendőrségi székházban létrehozandó önkormányzati kápolnáról.

Az országos rendőrfőkapitány felajánlotta, hogy az egyház kezelésében lévő iskolákat bevonják a rendőrségi bűnmegelőzési (DADA-), valamint a közlekedésbiztonsági programba. Az egyház felajánlotta segítségét a balesetmegelőzési programban, továbbá baleseti helyszíneken való lelki segélyszolgálat biztosításában.

▶ OI

É L Ő V Í Z

ADVENT 3. VASÁRNAPJA – Ézs 40,1–10a

Tavasváró, életváró

Alighogy elkezdődött, én már a végét várom. Tél. Számomra nem más, csupán a korai sötétség, a hideg, a fagy és a csúszós utak ideje. Tél. A nemszeretem három hónap idősza. Másfelől persze a csend ideje is. A hófödte szántó föld látványát ajándékozta nekünk. A levegő éles és tiszta. A tüdő fellelegzik, az arc kipirul.

A tél a magány és az elgondolkodás ideje is. A várakozás, hiszen közeleg a karácsony, és mi Krisztus születésére készülünk. A Gyermeke világra jötté azonban csupán akkor gazdagítja életemet, az ünnep utáni napjaimat, ha a kisdéd „bennem is meg tud születni, keresztrel lesz feszítve, és fel is támad”. Ezért jó az advent csendje, ajándéka.

Visszavonulni. Tűnődni. Kérdéseket feltenni és válaszokat keresni. Feleleteket várni önmagamtól, és „engedni” Istennek is, hogy a hétköznapi rohanása után megállva végre ő is „szóhoz jusson”. Mert csak így, rá figyelve, Jézust követve halhat meg az óemberem, és „támadhatok fel” új életre.

Jó az advent csendje, ajándéka. Visszahúzódnai egyfajta téli álomra, amely azonban nem tétlenség, hanem „szellemi ébredésem” szolgálja. Visszavonulni, amint az erdei csiga teszi. Ezt az állatot ábrázolták a Nürnberg város szentjéről, Szent Sebaldról elnevezett templom számára alkotó művészek, id. Peter Vischer (1460 körül – 1529) és fia, Peter és Hermann is, akik díszes sárgaréz ereklyetartót készíttettek a szentnek.

A síremlék négy delfinen és tizenkét csigán nyugszik. A csigákban a középkor írni-olvasni nem tudó embere a feltámadás szimbólumát látta. Ezek az állatok ősszel mérszreget képeznek, ezzel borítják be házuk bejáratát; kívülről nézve úgy tűnik, mintha elpusztultak volna. Am tavasszal „új életre kelnek”. Így – vélték az előttünk jártak – támadunk fel mi is az utolsó napon. A halál tehát, kívánták kifejezni a művészek, nem a véget, hanem egy új élet kezdetét jelenti.

Tél. Tavasz. Új élet, új kezdet számomra is...? Még nem tudom, csak remélem, Isten megadja hozzá erejét, kegyelmét, Szentlelkét. Hisz meg van írva: „Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találjátok, zörgessetek, és megnyitattik nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitattik.” (Mt 7,7–8)

Ezért is olyan nagyon jó most az advent csendje, ajándéka. Visszavonulni. Tűnődni. Kérdéseket feltenni és válaszokat keresni. Feleleteket várni önmagamtól, és „engedni” Istennek is, hogy „szóhoz jusson”. Mert csak így halhat meg az óemberem, és „támadhatok fel” új életre.

■ GAZSU

Egy csésze kávé

Egy csoport egykori diák, akik mind nagy karriert futottak be, egy alkalommal összejöttek, hogy meglátogassák régi egyetemi tanárukat. A beszélgetés hamar a stresszes élettel és munkával kapcsolatos panaszkodásba csapott át. A tanár, kávéját ajánlva fel vendégeinek, kiment a konyhába. Egy nagy kannányi kávéval és többféle csészével tért vissza. Volt köztük porcelán, műanyag, üveg: néhány sima volt, néhány drága vagy éppen ritkaság. A professzor arra kérte őket, hogy mindenki szolgálja ki magát.

Amikor minden diák kezében volt már egy csésze kávé, így szólt: „Megfigyelték, hogy minden szép és drága csésze elkelt, és a tálcán maradtak az olcsó műanyag csészek? Habár mind egyikőtöknek az a természetes, hogy mindenből a legjobbat kívánjátok önmagatoknak, ez a problémátok és a stressz forrása is. Valójában mindenki a kávé akarta, nem pedig a csészt, de tudatosan a jobb csészékre vadásztatok, s egymás csészéit figyeltétek. Tegyük föl, hogy az élet a kávé, s a munkahelyek, a pénz és a társadalmi pozíció a csészek. Ezek csak eszközök az élethez, de nem változtatják meg az élet minőségét. Néha azzal, hogy csak a csészére figyelünk, elmulasztjuk élvezni a benne lévő kávé. Tehát, barátaim, ne engedjétek, hogy a csészek irányítsanak benneteket... A kávéra figyeljétek helyettük.”

► Forrás: internet

Üdvös kiáltás az adventi csendben

A VASÁRNAP IGÉJE

Egy hang kiált: Itt van Istenetek! Jön hatalommal!

Mennyi minden és mindenki akarja a mai, a mindenkori embert hatalmába keríteni! Hatalmat akar felettünk politika, gazdaság, eszmék, rendszerek, vezetők. Ellenállunk itt, behódolunk ott, néha meg észre sem vesszük, hogy már fogságába estünk mulandó látszathatalmaknak. A gonosz hatalmával életünk során sokan nem is számolnak, mert Istenrel sem számolnak, s bűneiktől szabadulni nem tudnak. Jézus valódi hatalommal jött, tanított, „úgy beszélt, mint akinek hatalma van”.

„Az én Uram, az Úr jön hatalommal” – mondja Ézsaiás, és ez az adventi öröm túlmutat a percek öröme. A bizonyosságot hozza az egész világra, mindenhol, ahol ezen a vasárnapon már három gyertya fényénél készülnek a Megváltó születésére. A bizonyosságot, Isten országának bizonyosságát, az útét Isten és ember között, a vigasztalását, az Úristen magához ölelő karját.

■ KÖHÁTI DÓRA

Advent harmadik vasárnapja: közeleg a karácsony. A média hetek óta attól hangos, hogy mitől lesz szép, meghitt, tartalmas az ünnep. Zuhog-zuhog ránk a „konzumbuzdítás”, hogy ételben, italban és ajándékokban legyen gazdag a karácsonyunk. Ezt kiáltják a feliratok, ez ömlik a hangszórókból a karácsonyi vásároknak, a bevásárlóközpontokban.

És kiüresednek a szavak. Elkopnak, elfáradnak. Magunk is kiüresedünk, elfáradunk és elkopunk, ha nem onnan merítünk, ahol élet és hatalom lüktet a szavakban.

Egy hang kiált: vigasztaljátok Isten fogoly népét!

Jeruzsálem megmenekült ugyan Asszíriától, de Kr. e. 587-ben a babiloni támadás elpusztította. Ebben a helyzetben minden szónak súlya van. Amelyik vádol, az okokat elemzi, a visszafordíthatatlant marcangolja, az semmin sem változtat. De a próféta könyv 40. fejezetétől új hang szól, sőt kiált: nem a büntetés és az ítélet szónokáé, hanem a vigasztalásé.

Letelt rabságról, megbűnhődött bűnről beszél. Isten karja, amely ránehezedett választott népére, hogy hűtlenségéért sújtsa, Il. (Deutero-) Ézsaiás próféciájában ölelő karrá, gyengéd, simogató kézzé szelődül. A próféta üdvösséget hirdet, közeledő, érkező Istent, aki vigasztalni jön. A kétszeres bűnhődés (vö. 2Móz 22,3 kk.) ideje letelt. A jövő Isten választott eszköze, a perzsa Círus király által érkezik, aki legyőzte Babilont, és a fogoly nép hazatérhet otthonába. A próféta már látja ezt, mert Isten megmutat-

ta neki. A következő fejezetek a vigasztalás igéinek legszebb gyűjteményét alkotják.

Harag, félelem, közöny, beletörődés, csüggedés tölthet el bennünket is, esetleg elfordulunk, lázadunk, amikor úgy érezzük, hogy Isten karja ránk nehezedik. Különösen ha az elmúlásra gondolunk. Mint a fű, a virág, annyi az élet. A népek, társadalmak, kultúrák vannak, aztán elmúlnak.

Félelemünkkel szemben parancsolóan hangzik a kiáltó szó: ne félj! Mert amilyen igaz mindez, olyan erős és igaz a vigasztalás, hogy az ige megmarad. Az Ige testté lett, az Ige, amely kezdetben volt, ami által minden lett. A fogságban lévő megállhatatlak, hogy leigázójuk hatalma elmúlik. Minden nép meglátja majd, hogy csak egy hatalom örök: az, amely már most is itt van közöttünk, bennünk. Amely hozzánk szól, megtérésre hív, fejünk felé, a próféta által hallott mennyi kiáltást meghallatja velünk.

Egy hang kiált: építsétek az Úr útját!

Keresztelő János szólt ezekkel a próféta szavakkal. Am ő a fejszét látta a fák gyökerén, amikor megtérésre hívott. Jézus másként él a benne megtestesült isteni hatalommal. Azért jön, hogy megmentsen. De megtérés nélkül nincs számomra sincs út. Önigazolás, önáltatás, önmentegetés semmivé lesz, ha az Úr dicsősége mindenki előtt megjelenik.

Sosem felejttem el, milyen groteszk volt, amikor gyerekkoromban egy nagy hatalmú szovjet pártvezér jött hazánkba. Autókonvojának tervezett út-

reményt, hogy amit tudnak, az másoknak is fontos, hogy maguk fontosak mindannyiunk számára! Adj erőt a munkába menőknek, a gyermeket nevelőknek, hogy higgyék: a mindennapi munka, a hétköznapi állandósága nem rombolja, hanem építi őket! Adj reménységet azoknak, akik szállás, munka vagy társ nélkül élnek mindennapjaikat. Emeld föl tekintetüket a reménytelenségből, te légy társuk magányukban és szenvedésükben!

Áldd meg a munkában megfáradtat, a nyugdíjasokat azzal a reménységgel, hogy megtett életüket nem volt hiábavaló. Adj erőt a betegséggel, a halállal vívóknak és azoknak, akiket az ő segítségükre rendeltél. Segítsd őket, hogy láthatárunk ne a halál vonaláig tartson, hanem képesek legyenek meglátni a te mindent legyőző, állandó szeretetedet.

Add meg az igazi adventi várakozás örömét egyháznak mindenütt a világban. Add, hogy ne csak egymás mellett, hanem együtt is éljünk itt a földön, hogy egymás iránti szeretetünk vonzóvá tegye az emberek előtt a veled való közösséget.

Add a tőled kapott béke reménységét nemzetünknek és a föld minden nemzetének! Tanítsd messzire előrelátni azokat, akik a népeket vezetik, hogy feladatuk teljesítése közben ne saját hatalmi vagy gazdasági céljaik irányítsák őket.

Legfőképpen pedig légy velünk evangéliumoddal, jelenléted és bűnbocsánatod örömezetével. Add, hogy ennek az öröme hassa át karácsonyi készülődésünket és mindazt, amit tőled remélünk. Maradj velünk, Urunk! Ámen.

AKI TITEKET HALLGAT...

Írott igehirdetés 2.

Az írott igehirdetés elemzése során felfedezhetjük, hogy rokonságot mutat néhány újságírói műfajjal, ha szakmai szemmel nézzük. Említsünk meg kettőt, amellyel összefüggésbe hozható!

A sajtóban a tájékoztatás alapköve, valamennyi műfaj alapegysége a hír, melynek komoly műfaji kritériumai vannak. Fő funkciója az, hogy az olvasó hozzájusson a döntéseihez szükséges információkhoz.

Nézzük az igehirdetést: mi a hírünk? Az, aminek számunkra, Isten igéjének hallgatója-olvasója számára a legnagyobb hírértéke van? Hírünk, eseményünk, az, ami köré a gondolatok rendeződik, az evangélium: a jó hír a textus által árnyaltan és konkretizáltan, egy adott aspektusból. Isten szeretetének híre, a megváltás híre, az élő Jézus Krisztus híre. Ha valami, akkor ez – amilyenek egy hírnek lennie kell – pontos, tényeszerű, hiteles és aktuális. Olyan információ, amelyhez döntésem meghozatalához hozzá kell jutnom. Az írott igehirdetés olvasása közben érintettek, megszólítottak érzem magam, ha ez a hír áll a középpontban a

lelkész (a cikkíró) által hozzáfűzött „hírmagyarázattal”.

A másik említendő műfajcsalád, a publicisztika alapja is konkrét hír, esemény. Rokonság mutatható ki közöttük – számunkra ez az érdekes – a prédikáció között. Az író mindkettőben „meg akar győzni valamiről”. Persze eredetileg más céllal, hiszen a publicisztika bármilyen eszmét, személyt népszerűsíthet, míg a prédikáció nem. A publicista szabadon közli a véleményét, de – amint ezt a rovat korábbi írásai már részletesen kifejtették – az igehirdető esetében a „szerintem” és az „én úgy gondolom” sosem önmagában áll, hanem az igéből kapott és hit által kiforrott megnyilvánulás. (A tájékoztató műfajcsalád másik tagját említve tudósítani például csak olyan eseményről lehet, amelyen jelen van az újságíró... És igehirdetést írni?)

Írásom első részében a múlt héten már említettem a szöveg nyelvi megformálásának kérdését. Jó, ha szem előtt tartjuk, hogy a nyomtatott sajtóban megjelenő anyagok bármikor újra elolvashatók. Az igényes, választékos fogal-

mazás, a gazdag szókincs, a szinonimák használata, a szabatos, kerek mondatok emellett azért is fontosak, sőt kötelezőek, mert a szó elszáll, de az írott szöveg olvasása közben a befogadónak módja van visszatérni egyes részletekhez, újra elolvasni őket, így az esetleg hibás mondatok, zavaros, rosszul egyeztetett szerkezetek, bántó szóismételek a legszebb mondanivaló értékéből is levonhatnak – kár lenne, ha így történné...

Fontos a tagolás is: egy új bekezdés lehet „lépcsőforduló”, ahol meg lehet pihenni, az addigakra újat építeni, előre vinni, lendületet venni, ívet húzni. Nem csak az első és az utolsó mondat fontos – bár tény, szerencsés, ha ezek frappánsak, jól sikerültek. Ha kibontakozik az író saját stílusa, egyedi hangja, az nagyon jó, hiszen a „mit” mellett a titok, avagy a művészet itt is a „hogyan”. A mélyebb teológiai összefüggések kifejtése irodalmi vénával, stílusérzékkel párosítva a nagy igehirdetők ismérve.

Tudjuk, hogy a magyar nyelv különösen is alkalmas a képteremtésre. Könnyebb ily módon megérteni és megértetni a mondanivalónkat; tömörségükben

rejlük kifejezőerejük. Gondoljunk csak Jézus példázataira vagy a Hegyi beszédre, szóban elhangzott igehirdetéseire, amelyek most, számunkra már írott szövegként megjelenve nemcsak hitünkben gazdagítanak bennünket, de stílusra, fordulatokra, feszültségkeltő tömörségre is tanítanak.

Istennek a mában van mondanivalója, és ezt keresi az olvasó az igehirdetésben. Ezek a találkozási pontok végtelenül izgalmas tesznek egy-egy írást.

Eszköz voltunk egész keresztény életünk során átéljük. Egész személyiségünket és konkrét témánkat illetően: esetleges íráskészségünket is csak felajánlhatjuk annak, akitől kaptuk, hogy ő használjon, formáljon minket, működjön bennünk, és szóljon – alkalmatlanságunk ellenére is – általunk. Ekképpen az igehirdetés írója és olvasója egyek: legfőbb „feladatunk” engedni, hogy Isten megvilágosítsa bennünk igéjét, akár olvassuk, akár írott igehirdetésben magyarázzuk.

Az „Aki titeket hallgat...” mentén kimondani: „Aki titeket olvas...” – hatalmas felelősség.

■ KÖHÁTI DÓRA

IGE+HIRDETŐ

Karácsonyi könyvkavalkád

◀ Folytatás az 1. oldalról

A keresztény könyvkiadók vásárának szervezői ügyelnek rá, hogy a rendezvényen mindenképpen az evangélium hirdetésének, ellenben ne kapjon szerepet a politika. Igyekeznek arra is figyelni, hogy az úgynevezett szekták ne képviseltesek magukat.

A vásár közkeletességét bizonyítja, hogy a korábbi helyszínt, a református teológia Ráday utcai épületét „kinőték”, mert egyre több kiadó és vásárló érdeklődött iránta. Így került a rendezvény a református gimnázium épületébe.

FOTO: BOTTA DÉNES

E sorok írója, alighogy belépett a terembe, az ajtó mellett máris egyházunk kiadójának, a Luther Kiadónak a standjába botlott. A kiadó munkatársától, Blatniczky Gáboról megtudta: különösen *Dietrich Bonhoeffer Követés* című könyve, valamint *Reményik Sándor összes verseinek kétkötetes* – a Kálvin Kiadóval és a kolozsvári Polis Könyvkiadóval közös – kiadása örvend nagy népszerűségnek. A beszélgetéshez csatlakozva a Kálvin Kiadó szomszédos pultja mellett álló *Darvas Krisztina* elmondta, hogy a nagy tömeg ellenére kedvesek és türelmesek az emberek, mind az évről évre visszatérő „törzsvásárlók”, mind pedig az új érdeklődők. A Kálvinnál – tette még hozzá – főként a gyermekmunkát segítő kiadványok, mint például az *Erények és értékek* című könyv tartoztak a „sláger-

rek” közé, és nagyon keresett volt a Szentírás is.

Ha az ember egy kicsit hosszabban időzött az említett standok mellett, előbb-utóbb minden bizonnyal találkozott egy-egy ismerős hittestvérrel. A krónikás többek között *Szell Bulcsival*, a kispesti egyházközség lelkészével, aki gyülekezeti iratterjesztőjével érkezett a vásárra. A lelkipásztor elmondta: nagyon örül ennek a lehetőségnek, hiszen itt áttekinthetik a kínálatot, és bővíthetik a gyülekezeti készletet. Hozzátette: ilyenkor természetesen „magáncélra” is vásárol, az új kiadványokból igyekszik beszerezni

lenleg is végzi ezt a munkát, így ők „hivatásból” és magánemberként egyaránt nézelődtek. „Sajnáljuk, hogy vasárnap már nem tart nyitva a vásár” – mondták. (Monty Taylor ezzel kapcsolatban kifejtette: a vasárnapi nyitva tartásra egyebek mellett azért nincsen lehetőség, mert olyankor sokan a gyülekezetükben szolgálnak, illetve istentiszteletre mennek, így már nem tudnának részt venni a vásáron.)

A vásárlók közül egyesek minden standnál körbenéztek, mások „célzottan” egy-egy kiadót vagy kötetet kerestek – így a szombathelyi *Répassy Tamás* is, aki *Útmutatókat* vett ajándékba barátai és ismerősei számára. *Pálkás Bálintné Schneider Nóra* elmondta: örült volna, ha egy prospektus vagy térkép segítségével még könnyebben el tudott volna igazodni a kiadók között. Azért is jön el minden évben a könyvvásárra, mert számára sokat jelent, hogy a legtöbb kiadónál kedvezménnyel vásárolhatja meg a beszerezni kívánt könyveket.

A tíz-, tizenöt- vagy húszszázalékos kedvezmény valóban csábító, így e sorok írója gyorsan szétnézett még egyszer a teremben. Az *Evangelikus Életről* is jól ismert Harmat Kiadó munkatársától, *Harcza Károlynétól* megtudta, hogy – a korábbi évekhez hasonlóan – idén is sokan keresték fel standjukat, és örömmel vásárolták *Gary Chapman* könyveit. A Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület asztalánál *Surányiné Hatos Irénnel* volt módja szóba elegyedni, aki épp a Fébé egyik lelkészét, *Herzog Csabát* várta. Az utóbbi a Túrmezei-versekötet újabb példányaiért ment, ugyanis az eredetileg kiszállított összes kötetet eladták.

Az idei karácsonyi könyvvásárról távozván a krónikás újra elhaladt a Luther Kiadó standja mellett, ahol *Bonyi Veronika* épp a kiadó frissen megjelent bohócos társasjátékát vásárolta meg karácsonyi ajándékként, mert kedvesnek és nagyon eredetinek találta. E sorok írója csak azért nem követte a példáját, mert a hozzátartozói között nincsenek gyerekek. Néhány találkozás örömeivel, kissé laposabb pénztárcával, de néhány új könyvvel a táskájában léphetett ki a gimnázium kapuján.

■ GAZDAG ZSUSZANNA

Adventi szomszédolás

A bényei és kávi evangélikusok látták vendégül a vecsési, valamint a gyáli és üllői gyülekezetekből érkezett testvéreket, hogy az adventi koszorú hangulatos gyertyái és a terített asztal finom süteményei mellett a lelki útravalóra is figyeljenek december 9-én, vasárnap. Bu-

day Zsolt házigazda lelkész és Szluka Pálné felügyelő köszöntő szavai után *Rezsény Miklós* vecsési lelkipásztor tartott áhítatot (*felvételünkön*), majd zenei és versszolgálatokat hallgathattak meg a résztvevők.

■ B. Zs.

FOTO: BUDAY ZSOLT

Versenyben a vándorkupáért

Egyházmegyei labdarúgó-bajnokságot rendeztek december 8-án, szombaton Rácke-rezstúron. A Fejér-Komáromi Egyházmegye gyülekezetei számára kiírt verseny kezdeményezője *Vertényi Domonkos* volt, a szervezőmunkát pedig *Süller Zsolt*, a Tordas-Gyúrói Evangélikus Egyházközség lelkésze, illetve a gyülekezet ifjúsága végezte; az ötlet még a nagyvelegi nyári táborban született meg. A versenyen kilenc együttes indult; a nyolc fiúcsapat mellett a fehérvári lányok is képviseltették magukat.

FOTO: BOTTA DÉNES

Ami a helyezéseket illeti, a vándorkupát a tordasi (öreg)fiúk csapata nyerte el (*képközpontban*), a második helyezett Tordas 1-es számú csapata lett (*jobbra*), harmadikként pedig Tatabánya 1-es számú csapata végzett (*balra*).

■ SZEMEREI JANKA

How are you?

ÉGTÁJOLÓ

Hogy vagy, amerikai vagyok? – hangzik a közvetlen amerikai köszönés, amelyre a megszokott válasz csupán ennyi: „Fine”, azaz remekül. Amerikában nem sikk panaszkodni, eltérően hazánktól, ahol szinte kötelező...

Miután az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia (AMEK) meghívására alig tíz napot töltöttünk – feleségemmel együtt – a clevelandi magyar evangélikusok között, elhamarkodott lenne megválaszolni a kérdést, hogyan is vannak messzire szakadt hazánkfiai és hittestvéreink. Csupán néhány benyomást, élményemet szeretném megosztani olvasóinkkal.

Hűség a kevesen – ezzel a frappáns, biblikus címmel írta meg *Bernhardt Béla* főesperes a torontói magyar evangélikus-ság történetét; a cím jól tükrözi az egész észak-amerikai lelkigondozói munka lényegét. Illusztrálta mindezt, hogy azon a vasárnapon, amikor az 1906-ban alapított, első clevelandi magyar evangélikus gyülekezetben prédikálhattam mintegy húsz-huszonöt tagból álló, magyarul már csak részben értő közösségnek, *Tamáty Zoltán* lelkész kollégám közel ezer (!) kilométert autózott, hogy Torontóban egy háromfős gyülekezetnek tartson istentiszteletet...

Biztatóbb helyzet fogadott minket a nyugat-clevelandi gyülekezetben, amelyet immár egy évtizede *Tamáty Éva* pásztorol. Itt közel nyolcvan ünnepeltük a reménység vasárnapját. Az istentiszteleten kis létszámú, de lelkes énekkar és gyermekcsoport is szolgált. Az alkalom különleges színfoltjaként felszentelhettem a templom új oltárképét, *Buzáné Ormai Illdikó* alkotását. A festmény, a csövé-

ri templom oltárképének másolata, Jézus és a samáriai asszony találkozásáról prédikál az egyházművészet eszközeivel. A Tamásy lelkész házaspár korábban Csóváron szolgált, így most számukra egy kis darab óházat is szimbolizál az a kép.

A templomi ünnepet jó hangulatú közebed követte hamisítatlan hazai ízekkel, hála a kitűnő erdélyi szakácsnőnek. Ezeknek a közösségerősítő alkalmaknak komoly hagyományuk van, ugyanakkor az étkezésekért befizetett adományok összege bevételi forrást is jelent a gyülekezetnek. Talán nem köztudott, hogy Amerikában ismeretlen a gyülekezetek állami vagy közegyházi támogatása. Egy keresztény közösség csak akkor életképes, ha áldozatkészen önfenntartó, illetve kreatívan vállalkozó. Ebből bizony itthon is tanulhatnánk, ahol kissé elkényelmesedve, gyakran kívülről, „felülről” várjuk az anyagi segítséget...

A kevesen való példás hűséget éltük át az AMEK 32. biennális közgyűlésén is, ahol *Bernhardt Béla* precíz elnöki jelentéséből megtudhattuk, hogy a maroknyi szervezet közreműködésével hazánkból immár több mint húsz teológushallgató, illetve lelkész tanult az Egyesült Államokban. Említsük meg hálás köszönettel az ösztöndíjat biztosító alapítványokat létrehozó adakozók nevét: 1992 óta a *Fuchs Frigyes és Irén ösztöndíj* jóvoltából a chicagói Lutheran School of Theology, 2005-től pedig a *Blaho-Miller ösztöndíj* segítségével a columbusi Trinity Lutheran Seminary is fogad magyarországi fiatalokat.

Az AMEK másik fontos szolgálata a 77. évfolyamában járó, *Erős Vár* című új-

ság kéthavonkénti megjelentetése. A lap – többek között – fontos információs összekötő kapocs az észak-amerikai magyar evangélikus szóróvány és a hazai egyház között. Béla bácsi, a lap fíradhatatlan szerkesztője hangsúlyozta, hogy örömmel venné, ha itthoni szerzők aktívabban bekapcsolódnának a cikírásba. Kérését a szerkesztőség címének közzétételével is szeretnénk támogatni: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038. Az AMEK e-mail címe: AMEVKo@sbcglobal.net.

Az AMEK-közgyűlésnek különben a Magyar Társaság (Hungarian Association) 47. kongresszusa adott helyet Cleveland egyik elegáns belvárosi szállodájában. A háromnapos rendezvény keretében előadást tarthattam a hazai történelmi egyházak helyzetéről, valamint részt vettem egy kerekasztal-beszélgetésben, amelynek izgalmas témája ez volt: *Kormányfelelősség és magyar jövő*. A kongresszus főtémáját ebben az évben így hirdették meg: *Wass Albert nyomában Erdélyért és magyar hazánkért*. A rendezvény ünnepi szónoka az író egyik fia, *Czegei Wass Huba* nyugalmazott dandártábornok volt, aki néhány bevezető mondat után angol nyelven idézte föl édesapjával kapcsolatos emlékeit...

Kezembe került *Wass Albertnek* egy

1992-ben született írása, amely – sajnos – másfél évtized múltával sem vesztett aktualitásából: „...nem tudok megszabandulni attól az érzéstől, hogy mi, magyarok, minden velünk született és bennünk rejlő tehetség ellenére is, a világ legelhetetlenebb népe vagyunk. Egyéni tehetségünk révén nagyszerűen tudunk érvényesülni. De együtt? Közös nemzeti céljainkért? Közös jövőnkért? Ahányan vagyunk, annyifelé húzunk, és így szekerünk elsüllyed a sárban...” A bizonyos tekintetben tragikus sorsú erdélyi költő és író intése ma is szíven talál minket az óházában éppúgy, mint az Újvilágban...

Látogatásunk célja éppen a magyar-magyar kommunikáció, az együttműködés, az összefogás segítése volt. Látványos eredményekről nem számolhatunk be, de talán valami elkezdődött az AMEK és a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek) között, az ottani és itteni magyar evangélikusok között.

Bátorító, hogy a már említett nevek mellett olyan elkötelezett magyar testvéreket ismerhettünk meg (és élvezhettük vendégszeretetüket!), akik ugyanezen ügyért élnek és égnék a tengeren túl. Hadd említsem őket hálás szeretettel, ábécésorrendben: *Baranski Tibor*, *Beodray József Ferenc*, *Böjtös László* tiszteletbeli konzul, *Forgách Péter*, *Kondray Gergely*, *Rácz Zsuzsa*, *Tomaschek László* – hivatásosaikkal együtt.

Külön ajándék volt – hála *Bernhardt Béla* és felesége remek szervezésének –, hogy megismerkedhettünk az Északkelet-ohioi Evangélikus Egyházkerület püspökével, *Elizabeth Eaton*nal és anglikán lelkész férjével is. Nem is akárholy, az egykor híres clevelandi magyar nyeged, a Buckeye remek magyar vendégüljé-

ben, a Balaton étteremben fogyaszthatunk el izletes munkaebédet. Igyekezünk nem formálisan, hanem komolyan válaszolni a köszönés kérdéseire: „How are you?” Öszintén megosztottuk egymással szolgálataink gondjait és örömeit, melyek között meglepően sok közös, illetve hasonló akadt. De miért is lenne ez meglepő? Végző soron ugyanabban a teremett világban próbáljuk közös Urunkat szolgálni és követni.

Látogatásunk meghatározó élménye volt, hogy igazi nagycsaládi közösségben élhettük át a speciálisan amerikai ünnepet, a thanksgivinget, a hálaadás napját. Hadd idézek befejezésül abból az imádságból, amelyet házigazdánk – a Tomaschek család – az ünnepi asztalnál olvastak fel: „Kegyetlen Isten, tölts be minket hálával fizikai és lelki áldásaidért. Ezen a napon külön is megköszönjük a mindennapi kenyér és a család ajándékát. Könyörgünk azokért, akik éhségtől, félelemtől és magánytól szenvednek bárhol a világon. Áldj meg minket ezután is, ajándékozz nekünk békeséget. Ámen.”

Hálaadó imádságra itt, az óházában is szabadok vagyunk!

Gáncs Péter püspök
Déli Egyházkerület

Nyugdíjba vonult Herwig Sturm osztrák evangélikus püspök

Miután betöltötte hatvanötödik életévét, az Osztrák Evangélikus Egyház törvényei szerint nyugalmába kell vonulnia a püspöknek is éppúgy, mint lelkészársainak.

Herwig Sturm püspök – a régi egyházi hagyománynak megfelelően – ez év december 9-én istentisztelet keretében köszönt el egyházától, a lelkésztől és a hívektől a bécsi Stadtkirchében. A zsúfolásig telt templomban a liturgiában részt vettek a különböző felekezetek egyházi vezetői – miután Herwig Sturm az osztrák ökumenikus tanács elnöke is –, így római katolikus, református, ókatolikus, anglikán, ortodox lelkészek mondtak imádságot, olvastak lekiót. Szép zenei betétek, szólóénekek gazdagították az ünnepet.

A leköszönő püspök JerSir 3,22–23 alapján prédikált. Hangsúlyozta: Isten irgalma nem ér véget, hordozó szeretete nem szűnik meg, ha befejeződik egy küldetés. Kegyelme és hűsége minden nap megújul – a nyugalmába vonulás idején is. Ezt reméli élete új szakaszában.

Az egybegyűlteknél hármassal üzenetet adott át: ne a tradíció hamuját őrizgessék, hanem a Szentlélek lángját kérjék és élessék föl a szívekben; ne csupán a saját gyülekezetükre nézzenek, hanem az egyház egészére gondoljanak; jöjjenek Krisztushoz, és menjenek az emberek közé a jó hírrel, a bűnbocsánat örömevel, a szív szeretetével és a segítőkészség jóságával.

Az úrvacsora közösségét Ausztria kü-

lönöző részeiből egyesregelett hívek sokasága ünnepelte – véget nem érő láncban.

Az istentisztelet utáni fogadáson a zsinat elnöke, dr. Peter Krömer köszöntötte meg a püspök tizenkét évi szolgálatát, majd a diakóniai és egyéb intézmények, különböző felekezetek és az osztrák állam képviselőitől szövegezték a püspök különböző minőségben végzett munkájának maradandó gyümölcseiről. Külföldi egyházak képviselői is méltatták a nyugalmába vonuló püspök érdemeit.

Herwig Sturm többször járt egyházunk vendégeként hazánkban. Döntő része volt abban, hogy bécsi magyar ajkú gyülekezetünk önállósult, és az osztrák evangélikus egyház részévé vált.

■ D. SZEBIK IMRE

Közösségben Krisztussal

A diakóniai szolgálat perspektíváiról érkeztek Erdélyben

► Teológiai konferenciára és egyetemes lelkészértekezletre került sor november 23-án a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház szervezésében. A hosszúfalu-fűrészműzói egyházközség gyülekezeti központjában megrendezett értekezlet központi témája a következő volt: az egyház diakóniai szolgálatának perspektívái a polarizált társadalomban.

A konferencián mintegy nyolcvan vettek részt, lelkészek éppúgy, mint világi képviselők. A program reggeli áhítattal indult, melyet Fejér Olivér lelkészjelölt tartott. Elmélkedésében hangsúlyozta, hogy a tanítványok csak úgy tudják hitelesen végezni a diakóniai, de az egyéb lelki szolgálatokat is, ha közösségben vannak Jézus Krisztussal, valamint tanítványtársaikkal.

be az egyházak közötti aktív és bizalmas együttműködés.

A következő előadó dr. Varga Gyöngyi, a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem adjunktusa volt. Gyógyító közösség, szolgáló emberség – a Biblia üzenete napjaink kihívásai között címmel tartott előadásában – az érdekesítő felvezetés és a szavakkal való játék után – kiemelte, hogy a Jézussal való közösség az, amely igazi közösséget képez ember és ember között. Akik diakóniai szolgálatot végeznek, azoknak szükségük van arra, hogy ilyen közösségben legyenek.

Rövid szünet után Összetartás és szeretetszolgálat címmel tartott előadást Tencz Károly, a gyenesdiási Kapernaum-szeretetintézmény igazgatója. Beszélt a határ két felén élő magyarság diakóniai együttműködésének jelentőségéről, valamint arról, hogy a szeretetthonokban nem egyszerű a szeretet érzését emberközeli tenni, hiszen az intézmények

A teológiai konferencia előadás-sorozatát Adorjáni Dezso Zoltán püspök nyitotta Az egyházépítés perspektívái című referátumával, melyben kiemelte, hogy a diakóniai szolgálat, az esettek felemelése nélkül nem beszélhetünk egyházépítésről. Továbbá elmondta, hogy ebben az építkezésben fontos szerepet tölt

sokszor csupán eszközök bizonyos célok eléréséhez.

Tóth Sándor projektmenedzser Hogyan, miért és hova pályázzunk? című előadásában a szociális célokra irányuló pályázatok megírásával kapcsolatosan nyújtott felvilágosítást.

■ F. O.

Önazonosság, figyelmeztetés és összetartozás

Zászlóavatás az erdélyi Csernátfaluban

► 1366: ekkor említik a falu nevét először okiratokban. 1427: a gyülekezet neve – akkor Szent Mihály eklézsia – először szerepel a dézsmalistákon. 1542: a Brassóhoz tartozó barcasági jobbágy csángóság áttér az evangélikus vallásra. 2007 adventjének első vasárnapja: Csernátfaluban felavatják az egyházközség címeres zászlaját.

A Nap és a Hold, a koronát kardján tartó páncélos kar már korábban, Hétfalu címerében is megjelent, s az új jelképben egyértelműen jelzi, hogy az erdélyi Csernátfaluba a hét csángó falu egyike. A címer alsó részében szereplő stilizált kehely eredetijét – a hagyomány szerint – Hunyadi János adományozta a gyülekezetnek, s bár az évszázadok során fénye elhalványult, zománczása megkopott, értéke csak nőtt, és a kialakult rend szerint a nők úrvacsorázó kelyhe lett. A címer megalkotásakor Pécsi L. Dániel, az erdélyi gyökerekkel rendelkező jelképter-

vező különös gondot fordított arra, hogy csak a hagyományos erdélyi színek jelenjenek meg benne. Így a kék a székelységet, a piros a magyarságot s az arany a szászorságot jelképezi.

Pécsi L. Dániel szinte küldetésének érzi, hogy a különböző gyülekezetek,

helységek és intézmények címerét megtervezze. A csernátfalusi gyülekezeti teremben a helység zászlajának felavatása után nyílt kamarakiállításán az egybegyűlteket izelítők kaphattak az általa alkotott – túlnyomórészt unitárius és református – címerekből. Közöttük Csernátfaluba címeres az első evangélikus jelkép: mint az alkotó elmondta, a Kárpát-medence első lutheránus gyülekezeti címeres született meg, amelyet adományként ajánlott fel a barcasági egyházközségnek.

Ezentúl aki belép a csernátfalusi – az elsőként épített csángó evangélikus – templomba, egy olyan zászlót fog látni, amely az egységesülő Európában megkülönböztet, mert a közösség saját hagyományaira emlékeztet és figyelmeztet, s ezáltal önazonosságot kölcsönöz, és az összetartozás jelképevé válik, bárhol is kerüljenek a gyülekezet tagjai. E gondolatokkal áldotta meg Török László lelkipásztor azt a címeres zászlót, amely elemeivel több évszázados múltat tükröz, de a kérdést is felveti: van-e még a gyülekezetnek több évszázados jövője is?

■ VERES EMESE-GYÖNGYVÉR

Értelmiségi fészkelődés – felsőfokon

Helyzetkép a Luther Márton Szakkollégiumról

► A 2000-ben történt alapítása óta folyamatosan önmaga identitását kereső Luther Márton Szakkollégium Pröhle Gergelyt, egyházunk országos felügyelőjét látta vendégül november végén egy őszinte beszélgetésre. Az ingatlanváltás és költözés küszöbén álló intézmény csaknem nyolcvan lakója arra az egyszerű kérdésre szeretett volna választ kapni, hogy milyen távlati perspektívákat kínál egyházunk a felsőoktatásban részt vevő és onnan kikerülő evangélikus kötődésű fiataloknak. És persze hogy mi fán terem egyáltalán az „evangélikus értelmiség”...

Az 1908-ban Luther Otthon néven alapított intézmény a „teológuslak” mellett egyházunk egyetlen olyan kollégiuma, amely a fővárosban tanuló vidéki evangélikus egyetemi és főiskolai ifjúságot gyűjti össze. Negyvenhárom évig tartó kényszerzünet után a XIII. kerület gyár- és szennyvízteleppel körülbástyázott, szocreál laktanyaépületében kapott

esélyt 1995-ben az újrakezdésre. Öt évvel később – felismerve a kollégium értelmiségi jellegéből fakadó páratlan lehetőséget – neve a „szakkollégium” jelzővel, küldetése pedig az általános műveltség terjesztésének és a látókör szélesítésének igényével bővült.

Az előadó megerősítette a hallgatóságot abban, hogy a komolyan végzett egyetemi évek elengedhetetlen feltétele a kulturált, szalonképes környezet. Márpedig az intézményben folyó tudományos munka díszletűl szolgáló húszéves linóleum, a fél évszázados, lepatogzott betonfalak és a falból kikandikáló vezeték társasága nem méltó ahhoz a névadóhoz, akinek égíse alatt egy háromszázézer fős családról mutatunk képet a külvilágnak. A jelenlegi „fészken” kezdenek tehát túllépni az autodidakta módon szerveződő és az utóbbi hét évben számos belső változáson átesett szakkollégium igényei.

Nem egyedi a Luther-otthon épületének állapota, inkább szellemi és anyagi értékeinkhez való hozzáállásunk általános kórkepeként szolgál. Pröhle Gergely szerint a szellemi függetlenségnek vala-

hol alapja az anyagi függetlenség, ezért nem elég csak szóval, hanem „zsebből” is támogatni kell az erre irányuló erőfeszítéseket. A szerény szociális helyzetnek az adakozásban gátló tényezőként való emlegetése pedig gyakran csak ürügy emberi hanyagságunk palástolására – céljainkról nem elég csupán álmodozni, muszáj módszeresen dolgozni, ami egyúttal erősíti az egymás iránt érzett felelősségtudatot is.

A vitaalkalmon elhangzottak egy jól felépített, reálisnak tűnő, most már folyamatosan napirenden lévő ingatlanváltásra tett egyértelmű ígértként fogható fel a felügyelő részéről, aki az egyházban megvalósuló értelmiségi nevelés konkrét stratégiáival kapcsolatban amúgy meglehetősen szűkszavúan nyilatkozott. Így egyelőre csak a maguk utánpótlására vonatkozó egyéni elképzeléseik tökéletesítésére marad a lutheránus értelmiség kinevelése iránt mely felelősséget érző, véleményükkel, munkájukkal ezt előmozdítani próbáló, kissé magára hagyott itt lakók számára. Lassú víz partot mos.

■ HORVÁTH-HEGYI DÉNES

A Magyarországi Luther Szövetség tisztújító közgyűlése

A lutheri életműnek és a reformáció örökségének az ápolására a tizenkilencedik század óta szerveződnek egyesületek világszerte és Magyarországon egyaránt. A rendszerváltozás után létrehívott Magyarországi Luther Szövetség jogelődje az 1886. október 14-én alakult Luther Társaság, amely dr. Masznyik Endre teológiai tanár vezetésével szerveződött azzal a céllal, hogy méltó módon készüljenek a reformáció négyszázadik évfordulójára. A Luther Társaság védnökéül az akkori igazságügyi minisztert, Fabiny Teofil nyerték meg.

Az 1991. október 12-én alakult Magyarországi Luther Szövetség az alábbi céllal jött létre: „Reformatori örökségünk mélyebb megismerése és megismertetése, valamint mai alkalmazása. Az evangélikusság iránt érdeklődő vagy abban megerősödni kívánók számára segítségnyújtás. A mai evangélikus gondolkodás kritikus számotartása. Mindezek érdekében ismeretterjesztő és tudományos kiadványok közzététele,

konferenciák és találkozók szervezése, az evangélikusok szolgálatának támogatása mind a szórványokig.” A szövetség gondozásában jelenik meg a Magyar Luther Könyvek, illetve a Magyar Luther Füzetek című sorozat; soproni és budapesti tagozata rendszeresen meghirdet előadásokat és programokat.

A Magyarországi Luther Szövetség december 1-jén a Deák téri evangélikus egyházközség gyülekezeti termében tartotta meg minden évben esedékes közgyűlést. Az ülés első részében a négyszáz éve született Paul Gerhard (1607–1676) evangélikus énekköltőről tartott előadást dr. Csepregi Zoltán, dr. Orosz Gábor Viktor, illetve Wulfné dr. Kinczler Zsuzsanna, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói, valamint dr. Hubert Gabriella irodalomtörténész, az Evangélikus Országos Könyvtár munkatársa.

A közgyűlésen dr. Reuss András lelkészi elnök, egyetemi tanár felolvasta a szövetség munkájáról szóló jelentését, majd Lackner Pál lelkészi alelnök, protestáns

tábori püspök előterjesztette a szövetség alapszabályának módosítását, amely többek között az elnökség új összetételét indítványozta. A közgyűlés a jelentést és a felterjesztést egyhangúlag megszavazta.

Ezek után a közgyűlés hat évre megválasztotta az új elnökséget. A Magyarországi Luther Szövetség elnöke ifj. dr. Fabiny Tibor egyetemi tanár, alelnöke Lackner Pál, ügyvezető titkára Hámori Péter teológiai hallgató, pénztárosa Kende Gyöngyi, ellenőre Tólli Balázs középiskolai tanár, iskolaigazgató. A közgyűlés egyhangúlag megválasztotta tiszteletbeli elnöknek dr. Reuss Andrást. A másik tiszteletbeli elnök Schulek Mátyas nyugalmazott középiskolai tanár, iskolaigazgató lett.

A megújult szövetség egyik kiemelt feladatának tekinti, hogy – egyházunk vezetésével egyetemben – előkészüljön 2017-re, a reformáció ötszázadik évfordulójára.

■ F. T.

Geometriai formák – keretben

Beszélgetés Matzon Ákos festőművésszel

► A főváros északnyugati határáról néhány kilométerre lévő ház titkokat rejt. Szépséges, modern, zavarba ejtő titkokat. Itt lakik és dolgozik ugyanis Matzon Ákos festőművész, a hazai konstruktivista festészet egyik kiemelkedő alakja. A nonfiguratív művész műtermébe belépőt színes vagy éppen egyszínű négyzetekből, téglalapokból, háromszögekből vagy körökből és vonalrendszerekből álló képek köszöntik. Egyszerű geometriai elemek; tiszta formákkal nyugalmat árasztanak. Ha előzetesen nem tudtam volna, alkotójuk eredetileg építész, a képek alapján akkor is sejthettem volna, hogy mindkét művészeti ághoz köze van.

– Egy-egy kép elkészítésekor valóban nem tudok kiszakadni a kortárs építészet szellemének és formáinak hatása alól – vallja be Matzon Ákos beszélgetésünk kezdetén. – Igazi kihívásnak tekintem a célt: minél kevesebb formával a lehető legtöbbet láttatni a képen. Emellett erősen foglalkoztat egy másik feladat is: hogyan lehet minél jobban érzékeltetni a teret, a mélységet a síkbeli geometriai formák egymásra rétegződésével?

– Ahogy itt ülünk, és körbenézek a falon lévő alkotásokon, vonzzák a tekintetet a vonalrajzból álló művek. Némelyik már-már a mérnöki tervezőasztalon készülő munkákat idézi.

– Számos képem meghatározó eleme a vonal, amelyről tanultuk, hogy tulajdonképpen nem is létezik. Előfordul, hogy az ember meggondolatlanul egy-egy többet húz belőle a képre, és ezzel teljesen el is rontja...

– És a színek? Jól érzékelem, hogy nem dominánsak az alkotásain?

– Hát, jól – mosolyodik el. – Számomra nem a színek, hanem a geometriai formák és egymáshoz való viszonyuk, egymáson való rétegződési lehetőségeik a fontosak. A lényeg – szerintem – végül is az építészeti gondolkodás képi megfogalmazása.

– Szokott-e címet adni a műveinek? Hiszen a nonfiguratív alkotások esetében nem lehet azonnal felismerni, hogy a valóság mely részletét tükrözik.

– Nem szeretek címet adni, a legszívesebben soha nem is tenném. Azonban – már csak a kiállítások miatt is – nem kerülhetem el ezt. De bevallom, mindig csak utólag nevezem el őket. Az embereket már régen leszoktatták a szabad gondolkodásról és az önálló véleményalkotásról. Az iskolában mindig elmondták nekik, hogy mit gondoljanak egy-egy művészeti alkotásról – legyen az

vers, zenemű vagy éppen festmény –, és ezáltal elvették tőlük a lehetőséget, hogy hagyják szabadon hatni a művet az érzékeikre és a gondolkodásukra. Ezért sokan zavarba jönnek, ha a modern művészet egy-egy darabjával találkoznak.

A mai konzumvilág sajnos tovább rontja a helyzetet, ugyanis a médián keresztül leegyszerűsített ideálokat, szellemi készleteket kínálnak mindent elborító mennyiségben. Nem véletlen tehát, hogy a kiállításokon sokan a mű címét olvassák el először, hogy kapaszkodót szerezzenek maguknak a képhez...

– Az Ön művei számos rangos hazai és külföldi – egyéni és csoportos – kiállításon vettek és vesznek részt; úgy tudom, némely alkotását már hamisítják is. A modern művészet iránti érzékét és szeretetét nyilván édesapjától, a neves szobrásztól, Matzon Frigyesztől is örökölte.

– Nem múlik el nyomtalanul annak a szellemi közegnek a hatása, amely az embert gyermek- és ifjúkorában körülveszi. Ugyan szeretem a modern művészetet, és a kortárs művek szenvedélyes gyűjtője is vagyok. „Szobagalériámban” számtalan alkalommal tartottam már tárlatvezetést, ezt a lehetőséget az Evangelikus Élet olvasóinak is szívesen felajánlom. Minden évben egy-két alkalommal úgynevezett nyitott műtermet szervezünk; e látogatósokra a világhálón lehet jelentkezni: www.matzon.com. Mindig nagy sikerük van, főleg feleségem süteményeinek köszönhetően...

– Remélem, sokan élnek majd a lehetőség-

gel! De nem ez lesz az Ön számára a lutheránusokkal való egyetlen kapcsolódási pont...

– Valóban nem. Magam katolikus vallású vagyok, anyai ágon pedig Madách Imre leszármazottja. Gyermekkorom egy része Nógrádhoz, Csesztvéhez és Balassagyarmathoz kötődik. Nagyon kedves családi emlékek fűznek a néhai Szabó József evangélikus püspökhöz, aki neves Madách-kutató is volt. Ezeket az emlékeket pár évvel ezelőtt megoszthattam Lengyel Annával is, aki szintén Balassagyarmatról származik – bár vele és férjével, Rados Péterrel a Kossuth rádió Egy csepp em-

berség című egykori rádióműsora kapcsán találkoztam először. Ez az ismeretség azóta őszinte barátsággá fejlődött.

– Úgy tudom, később ennek a találkozásnak az lett a következménye, hogy Ön tett egy játékos célú felajánlást.

– Igen. Amikor ez év márciusában a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban megszervezték az első Egy csepp emberség klubestet, megkérdezték tőlem, nem ajánlanék-e fel árverésre egy képet a klubot működtető alapítvány javára. Szívesen megtettem, a kép el is kelt; örömmel segítettem.

– Most éppen min dolgozik?

– A budapesti Nádor Galéria által kiírt pályázatra tervezek egy képet. Nem könnyű a feladat, mert a pályázat témája a gén. Sokáig gondolkodtam a terven, és még mindig vannak nyitott kérdéseim vele kapcsolatban, de bízom benne, hogy a leadási határidőig elkészülök vele.

■ BODA SZUSZA

BEFEJEZŐDİK AZ EMLÉKÉV

Kodály Zoltán

1882. december 16. – 1967. március 6.

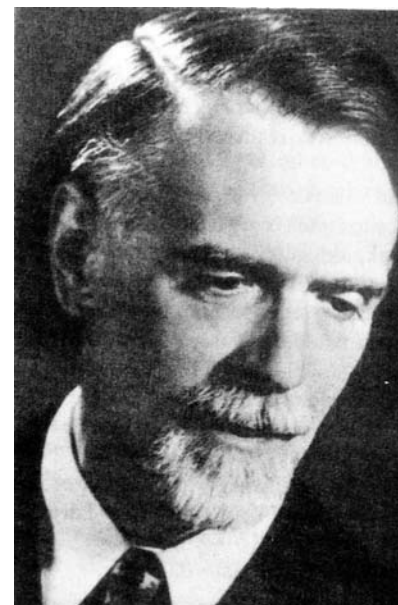
Nézem a régi, megfakult képeket: a legtöbb felvételen vidám gyerekek között látható. Kör közepén áll, kisfiúk és -leányok keze öleli; egy másikon virágot kap az idős mester, messzi vidékről a fővárosba látogató kicsinyek kórusának magyaráz kedvesen és szeretettel.

Ahogy egész életében. Kedves szigorúsággal tanított, olykor arról álmodozva is, hogy sokat szenvedett népét vezényli. Kodály Zoltán valóban egyszerre volt a 20. század egyik legjelentősebb alkotója, tudósa, sőt annál több: nemzetét „nem középiskolás fokon” nevelő alkotója is. Fáradhatatlanul munkálkodott – Bartókkal együtt – a magyar népzenei kincs feltárásában és lejegyzésében, a gyermeki lélek gazdagításában, zeneszerzőként az ősi zenei nyelvnek az új, modern hangokkal való útköztetésében, hogy mindenkire szóló és mindenkire számára érthető üzenet szülessen.

Bartók Béla, a nagy pályatárs írta róla: „Ha azt kérdezik tőlem, mely művekben ölt testet legtökéletesebben a magyar szellem, azt kell rá felelnem, hogy Kodály műveiben.” Minden hangjegye a magyar népzeneben gyökerezik, és mindenütt ott bujkál a rendíthetetlen hit országa és világa békítő, építő erejében.

A kettős évforduló, Kodály Zoltán születésének százhuszonötödik és halálának negyvenedik évfordulója méltó alkalom a nemzeti emlékezésre. De ezt tesszük-e? Ismerjük-e? Legalább egy pillanatra a szemébe nézzünk-e, és válszunkunk-e őszintén a kérdésre: tettünk valamit országunkért? Tudjuk, hogy emléket tépő vércsehadak mit tettek a hatalmas művel, mit vettek el és magyaráztak fölére?

Megannyi kérdés, de a válaszok elmaradnak. Az ünnep nem méltó. A szavakban, itthon, nálunk felvillannak a kicsinyességek, az értékek ma oly gyakran adott kritikák: az idő túllépett rajta. Ezekre nem lehet más válasz: ismerjük meg egyszer Kodályt, hallgassák meg a *Psalmus Hungaricus*-t, a *Budavári Te Deum*-ot, a *Jézus és a kufárokat*, a *Mátrai képeket*, a *Marosszéki táncokat*, a *Szekelyfönöt*, olvassák el írásait, leveleit, s meg fognak lepődni. Döbbenet ülnek majd a felismerés

csendjében: lehetséges volt az emberi tisztaság megőrzése a vészterhes 20. században a zsarnoki Magyarországon?

Érdemes idézni kedves tanítványának, Szabolcsi Benecének e szép összefoglalását: „Mire tanít Kodály művészete és tudomány? A klasszikus formát hirdeti, a mérték, a teljesség felelősségét, megbékülését az élet és valóság harmóniájában... Az emberi érettséget és a méltóságot: vállalását, elfogadását és teljesítését a történelmi feladatnak és egyéni sorsnak egyaránt. A felemelt homlokot és bizakodó szívet, a soha nem csüggedő bátor öntudatot, az ember helytállását ember és világ előtt; a nép és az idő előtt.”

Nehéz ezeket a szívmeleg szavakat folytatni. S talán felesleges is. Kodály népét szolgálta egész életében, ez a szétzaggatott kis ország lebegett szeme előtt. Küldetésének tekintette, hogy hazájában minél nagyobb közösséget toborozzon maga köré a művészetnek, a világban minél több hívet a magyar zenének.

Ma is érvényes: Kodály örök értékű muzsikája Magyarország hangja. Rajtunk áll, mai utódokon, hogy veszni hagyjuk-e, vagy megőrizzük a lélek épülésére és gazdagodására.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Élő örökség

Külön előadással emlékeztek Kodály Zoltánra a soltvadkertiek november végén. Az evangélikus gyülekezet „kultúrotthonában”, a Találkozás Házában megtartott rendezvényen több egyházközség tagjai álltak egymás mellé, hogy megismerjék és bemutassák a neves zenepedagógus életművét. Mindehhez az idej Kodály-émlékévé adta az apropót, hiszen Kodály százhuszonötödik évében született Kecskeméten, illetve halálának is kerek, negyvenedik évfordulója van.

Az ünnepi előadást Weinhardt Jánosné énektanár (képiünkön), a katolikus gyü-

lekezet tagja tartotta, ismertette a neves zeneszerző és -pedagógus életútjának főbb eseményeit a mintegy hatvanfős hallgatósággal. A helyi dalos- és népzenei csoportok, valamint a település általános iskolájának tanulói az általuk előadott „mintadalokkal” bizonyították, hogy a kodályi örökség – bár soha nem eléggé, de – él a magyarság körében. Az est keretében egyes népdaloknak mind az „eredetijét” – citatán –, mind a feldolgozását meghallgathatták a zenekedvelők.

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Nagy János szobrászművész kiállítása

A budapesti Vármegye Galéria egyre bővülő kiállítótermébe lépve azonnal szemünkbe tűnik a felénk néző Szent István-szobor. Számos lovas szobrárt ismerem, de ennek megmintázása egyedülálló. A ló földig hajló feje még jobban kiemeli a kardját keresztként magasba emelő, a kereszténység erejét hirdető király alakját.

Nagy János, a Szervátiusz Jenő-díjas szobrászművész minden művében a legjellemzőbbet, a jellegzetességet igyekszik kifejezni. A történet eredetét, a megmintázott alak belső világát, az összefüggéseket keresi. A lényegre törekvés mellett a magyarság eredetének kutatása is szerepet kap művészi munkájában, legyen az fafaragás, mintázás, domborítás vagy éppen öntés. Ezt tükrözik a Gilgames-eposz feldolgozásai vagy a mosolyra fakasztó, kedvesebbnél kedvesebb, népballadák, népdalok ihlette, sokszor tenyérnyi plakettek.

Művészetének alapja a technikai gazdagság és a műfaji sokszínűség. Drámai hangvételű alkotásai mellett ott találjuk

a Csokonai-vershez alkotott, végtelenül kedves, „Földiekkel játszó égi tünemény” című illusztráció szívvel teli líraiságát is...

A galériát működtető Erdély Művészetiért Alapítvány – sokszor nagy nehézségekkel, anyagi problémákkal küsz-

FOTO: BODTA DÉNES

ködvé – évtizedek óta gondosan teljesíti a bemutatkozáskor kitűzött céljait, nem utolsósorban az összetartozás erősítését. Ezt érezzük is mindinkább a kiállítók és a látogatók baráti kapcsolatában.

Jellemző azokra az erdélyi, székelyföldi művészekre, akiknek a Vármegye Galériában nyílik kiállításuk, hogy családjukon kívül nemegyszer több „földi-jük”, hazai művésztszük, barátjuk kísérik el őket. S ami ugyancsak öröndetes jelenség: sok művész és látogató korábbi találkozásokra, hasonló, kitűnően rendezett bemutatókra visszaemlékezve ismerősként, barátként köszönti egymást. Erről beszélgettünk Simon Endre marosvásárhelyi festőművésszel is, akinek a kiállítás még szintén látható a galéria második szintjén.

■ SCHELKEN PÁLMA

Nagy János kiállítása december 19-ig keddtől péntekig 10 és 18 óra között tekinthető meg a Vármegye Galériában (1052 Budapest, Vármegye u. 11.).

Dr. Kamp Salamont, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos egyházzenei igazgatóját, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Zeneművészeti Intézete Karvezetés, Zenei Elméleti és Kórus Tanszékének vezetőjét november 29-én egyetemi docenssé nevezték ki.

Adventi körkép tele

► Vajon az adventi koszorú korunkban csak a családi asztalra, a templomokba való? A betlehemezés már csak múzeumi foglalkozások vagy iskolai ünnepek karácsony táján „kötelező programpontja”? Esetleg kiváló alkalom gyülekezeteink lelkészei és tagjai számára arra, hogy településük főterén megszólják az embereket, és megosszák velük adventi üzenetét? Hazánk jó néhány községében-városában a helyi evangélikus közösség aktív résztvevője az ott élők közös adventi készülődésének. Az alábbiakban ilyenekről igyekszünk – korántsem teljes – körképet nyújtani olvasóinknak.

Estéknként adventi kalendáriummá alakul a Parlament: sötétedéskor színes fényjáték vetül az épület Kossuth téri homlokzatára. Szentestéig minden délután kinyílik egy virtuális ablak, amely mögött karácsonyi motívumok láthatók.

A meg nem vehető dolgok dicsérete

A Mikulás mellett a Kisjézus üzen nem és minden arra járónak egy villamosmegállóban kiragasztott plakáton: „A fokozott áruvásárlástól még egyetlen kapcsolat se javult meg.”

Maga az üzenet ugyan közhely, ám ezzel együtt – vagy épp ezért – igazságot fogalmaz meg. Lehet velem nem egyetérteni, de nekem – magamra gondolva – minden esztendőben az az érzésem, hogy én akkor akarnék feltétlenül ott lenni minden számomra elérhető karácsonyi vásáron, plázában, bevásárlóközpontban, ha rossz lenne a lelkiismeretem. Ha az elmulasztott beszélgetéseket, a barátaimra, családtagjaimra rá nem szánt időt, a nekik nem szentelt figyelmet anyagi javakkal próbálnám kompenzálni. És ezért ilyenkor szinte semmi sem számítana.

rek között elhangzott – esetleg talán még hitelt is felvegyek azért, hogy vásárolni tudjak...

Vajon melyik a fontosabb, birtokolni vagy létezni? – teszem fel magamnak önkéntelenül is a kérdést ilyenkor minden esztendőben, Erich Fromm ismert könyvének címét idézve. A válasz számomra mindig gyors és egyértelmű: létezni. Ez persze nem jelenti azt, hogy ne tudnám: a léthez hozzátartozik a birtoklás is, vagy hogy ne örülnék egy-egy apró, kedves ajándéknak, legyen az saját kézzel készített vagy vásárolt olcsó apróság.

Az interneten olvasott kínai tanítást sem feledem: „Vehetsz házat, / De ott-hont nem; / Vehetsz ágyat, / De álmat nem; / Vehetsz órát, / De időt nem. / Vehetsz könyvet, / De tudást nem; / Vehetsz pozíciót, / De tiszteletet nem; / Megfizetheted az orvost, / De az egészséget nem. / Megveheted a lelket, / De az életet nem; / Megveheted a szexet, / De a szerelmet nem.”

Karácsony közeledtével azt már én teszem hozzá mindehhez: telerakhatod a feldíszített karácsonyfa alját szebbnél szebb, drága ajándékokkal. Mert ezeket megveheted. De az ünnep meghittségét, családtagjaid közelségét, az őszinte, problémákat tisztázó beszélgetéseket, lelket erősítő emberi kapcsolatokat nem. Ezekért – jól tudjuk – mindenkinek magának kell tennie nap mint nap.

És létezik olyasmi is, amiért semmit sem tehetünk, legfeljebb Istentől kérhetjük: ez a hit ajándéka. Annak viszont semmi akadálya, hogy buzgón és gyakran kérjük, követve a Szentírás útmutatását: „Kérjétek, és adatik nektek...” (Mt 7,7) Tartsuk ezt szem előtt karácsonykor is. Különösen akkor! Ne feledjük, hogy „a fokozott áruvásárlástól még egyetlen kapcsolat se javult meg”, nem adatott béke sem közöttünk, emberek között, sem Isten és az egyes ember között.

■ G. Zs.

Tordason öt éve, 2002 óta rendezik meg az adventi időszakban a vasárnap délutáni ünnepeket a helyi művelődési ház előtt. Az alkalmakon minden korosztály képviselteti magát: az idén óvodások, iskolások, tánckör és aszszonykórus szerepelnek-szerepeltek egy-egy vasárnap. Az együttléteken köszöntésképpen bibliai idézetek hangzanak el (ebben az évben Nagy Gábor evangélikus teológushallgató olvasta fel őket). A műsor után sütemény, tea és forralt bor mellett volt lehetőség az ismerkedésre, beszélgetésre, és aki akart, az adventi vásár kínálatából is válogathatott.

FOTO: BOTTÁ DÉNES

FOTO: DR. BACSÁSNÉ KUTYÉI BOZSENA

A békéscsabai Korzó téren nemcsak a kézművessátor kis faházai kapnak helyet minden év decemberében, hanem egy – a betlehemi történetet megjelenítő üvegfestményt rejtő – fülke, valamint egy nagy adventi koszorú is. Ez utóbbi fényeit a négy legnagyobb felekezet képviselői lobbantják fel szombatonként a kora esti órákban. December 1-jén, amikor Benkő Donát, az evangélikus gyülekezet ifjú tagja meggyújtotta az első mécses, Kutyé Pál igazgató lelkész beszélt az adventi várakozás jelentőségéről, az evangélikusok ifjúsági csoportja pedig énekkel hirdette a karácsonyi örömhírt. A második gyertyát a katolikusok gyújtották meg, majd a helyi református és baptista közösség tagjai közreműködésével lobbannak fel a mécsesek. Az egyes felekezetek minden alkalommal zenés vagy irodalmi összeállítással ajándékozzák meg a békéscsabaikat.

Zalaegerszegen advent minden szombatján kulturális programok zajlanak a városháza előtt, a karácsonyfa körül. Zene szól, művészeti foglalkozásokon vehetnek részt az érdeklődők. A cél: a hagyományok felelevenítésével közelebb hozni az ünnepet az emberekhez. Az utolsó szombat este ökumenikus istentisztelet keretében mindenkit köszöntünk, ezért ezt az ünnepet „mindenki karácsonyának” nevezték el. Az egyes városrészek lakói a város több pontján állítottak karácsonyfa, a szűkebb közösség összetartozását erősítendő. A Páterdomb nevű városrészben adventi esteket tartanak a három felekezet – katolikus, református, evangélikus – lelkészei. Az advent harmadik vasárnapját megelőző pénteken és szombaton egyházközségünk fiataljai betlehemessel látogatják meg otthonukban a gyülekezet tagjait.

FOTO: KOCZOR GYÖRGY

Szeged megmutatja, hogy nem csak világvárosok tudnak felváltatni különleges karácsonyi vásárokat. Hatalmas adventi koszorú, közös gyertyagyújtás hétről hétre, pompás fenyőfa, szalmabála színház fergeteges előadásokkal, népi betlehemesek, hazai kézművesek kirakodására, lángos és forralt bor, testet-lelket melegengető tüzek várják mindazokat, akik a jászolhoz igyekeznek. A harmadik adventi gyertyát december 16-án, vasárnap este öt órakor közösen gyújtja meg Király Levente, Szeged díszpolgára, a nemzet színesze és Makoviczky Gyula evangélikus lelkész.

FOTO: MAKOVICZKY GYULA

FOTO: SZABÓNÉ PIRI ZSUZSANNA

Második éve rendezik meg a városi adventi gyertyagyújtást Zalazentgróton. Császár József polgármester kezdeményezése nyomán a városban élő virágkötők készítik el a körülbelül három méter átmérőjű koszorút. A helyi művészeti csoportok hétről hétre színvonalas előadással készülnek minden egyes alkalomra. Ebben az évben advent első vasárnapján az általános iskola kórusa adott műsort. Az első gyertyát Koczor György evangélikus lelkész gyújtotta meg, míg a többit a város nevezetes szülöttei, köztisztviseltek álló polgárai.

Sajnos tavaly már az első hét után megrongálták a koszorút, ellopták róla a gyertyákat, ezért a „felújítás” után a vasárnapi ünnepeket követően beszédtek őket. Ebben az évben az eredeti bizalommal kezdtek neki az ünnepegsorozatnak. Egész héten teljes díszében pompázhat az adventi koszorú. Reménység szerint egészen karácsonyig figyelmeztethet majd a Megváltó eljövételére való készülésre.

Településről településre

Tótkomlóson már hagyománynak tekinthető az egyházi esztendő első vasárnapján megtartott adventi gyertyagyújtó istentisztelet. A kezdeményezést egy évvel ezelőtt indította útjára az evangélikus gyülekezet akkori lelkesze, *Németh Zoltán*, az egyházközség új lelkesze, *Szpisák Attila* pedig folytatta. Ez az újfajta istentiszteleti forma szétfejtette a hagyományos kereteket. Célja új utak keresése, a mai ember megszólítása és az Isten házába való behívása. December 2-án szülők, nagyszülők és gyermekek százai vitték haza otthonukba egy szál gyertyájukon a közös adventi koszorúról a fényt. Azt a fényt, amely reménység szerint a szívekbe is beköltözött, s mindvégig ott világít majd az ünnepi készülődés és várakozás ideje alatt is.

Szintén új kezdeményezés a gyülekezet és a város életében a „mindenki karácsonya” elnevezésű rendezvény, amelyet december 15-én immár másodjára tartanak meg. A városi önkormányzat és a helyi történelmi egyházak az evangélikus templom előtti téren adják elő közös műsorukat. A programban a jó hírű tótkomlósi zeneiskola tanulóiból álló kórus legszebb karácsonyi énekeiket énekeli. Az ezt követő ünnepi beszédek után a helyi ifjúsági fúvószenekart hallgathatják meg az egybegyűltek. Felépnek a város óvodásai is, dalokkal és versekkel örvendeztetve meg a közönséget. Az ünnepi alkalom a *Mennyből az angyal* kö-

FOTO: MIHALIK TÖZSEF

zös elélénkítésével fejeződik be. Ezt követően a szervezők forró kakaóval, kaláccsal, narancssal és az „elmaradhatatlan” tótkomlósi hurka-kolbászzal vendégelnék meg minden jelenlevőt.

Az ünnepségre az evangélikus templom kertjében idén is felállítottak egy betlehemi jászlat, amely a helyi szeretetotthon egyik kreatív foglalkoztató nővéreinek, *Pomuczné Domanovszki Évának* a keze munkája.

A viharsarki megyének nevet adó településen, **Békés** városában idén először rendeznek olyan adventi program-sorozatot, melynek során egyházak képviselői a településvezetőkkel és civil szervezetek képviselőivel együtt gyűjtik meg a koszorú gyertyáit. A főtéren felállított „város karácsonyfája” mellett a vasárnap délutánokénti program során a hetednap adventista, a pünkösdi, a baptista, a római katolikus és a református egyház képviselői beszélnek a közelgő ünnep lényegéről, az adventi várakozásról, majd sor kerül a gyertyagyújtásra.

Egyetlen szépséghibája az eseménynek, hogy – ismerve a városlakók szerény érdeklődését az efféle rendezvények iránt – a szervezők azt határozták el, hogy mindig városi óvodások adnak műsort (az utolsó vasárnapon a református általános iskolások betlehemes játéka sejtet változatosságot). Az ő fellépésükre ugyanis a szülők, nagyszülők kimozdulnak otthonukból. A „Békés advent” elnevezésű programnak sajnos csak ezzel a trükkel van a huszonkétezres kisvárosban kellő száma – alkalmanként mintegy száz-százötven – látogatója.

FOTO: SZEGFÜ KATALIN

Kőszegen 2002-ben tartották az első közös adventi gyertyagyújtást a város régi főterén, a Jurisics téren felállított adventi koszorúnál. A tér különös hangulata és ausztriai példák indították az Írott-kő Natúrparkért Egyesület, valamint a művelődési központ vezetőit arra, hogy felvegyék a kapcsolatot a helyi egyházközségekkel. Így immár öt éve minden adventi vasárnap este hat órakor a római katolikus, az evangélikus és a református gyülekezet szolgálatával gyulladnak meg az adventi gyertyák, a negyedik vasárnap pedig ökumenikus alkalomra gyűlnek össze a kőszegiek.

Az adventi készülődéshez kézművészvásár és élő betlehem is kapcsolódik a karácsony előtti utolsó hétvégén. Az egyházközségek ezen zenei szolgálattal vesznek részt.

FOTO: MARTONNÉ NÉMETH MÁRTA

FOTO: BODA ZSUZSA

Jászolkiállítás újra

Immár tizennegyedszer nyitotta meg kapuit az országos betlehemi jászolkiállítás, amelyen a Magyar Kézművészeti Alapítvány az Ipartestületek Országos Szövetségével és Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Kézműipari Tagozatával közösen meghirdetett pályázatra beérkezett alkotásokból válogattak a szervezők. A betlehemi jeleneteket ábrázoló pályaművek természetes anyagból készültek. A kiállítás 2008. január 13-ig látogatható a Magyar Mezőgazdasági Múzeum I. emeleti konferenciatermében (Budapest XIV., Városliget, Vajdahunyad vára) a múzeum nyitvatartási ideje alatt.

Adventi beszélgetés Várszegi Asztrikkal

► „Nincs nagyobb kaland, mint hazatalálni és beteljesíteni mindazt, ami a miénk” – ezzel a gondolattal kezdte **Várszegi Asztrik** bencés szerzetes, püspök, pannonhalmi főapát a pestszentlőrinci evangélikus templomban tartott adventi estét december 4-én. A lelki töltékezés alkalmá volt ez, amely több felekezet híveinek közösségében valósult meg. A bevezető gondolatok után a vendéget az est házigazdája, **Korányi András** evangélikus lelkész, teológiai tanár kérdezte. Szó volt az adventi vágyakozásról, a szerzetesi lelkiségről, a múlt áldásairól és kihívásairól, valamint arról, hogy miként szólalhat meg a mai, szekularizált társadalomban a keresztény tanúságtétel. Az alábbiakban ebből a beszélgetésből idézünk.

– A végtelen Isten elküldte az ő szeretett Fiát, aki megtanított bennünket élni, és ígérete szerint újra eljön. Ennek a közöttünk létnek és utána való vágyakozásnak a kettősségében telik az életünk. Isten az, aki az embert teljessé teszi, és életünk során adventről adventre e felé a teljesség felé zarándokolunk. Az adventtel úgy van az egyház, mint a jó pedagógus, aki meg akarja tanítani valamire a gyermeket. Az évek ismétlődő ritmusa, gondolati tartalma is tanít, mégpedig azt, hogy várjuk az Üdvözítőt, aki megszületik, felnövekszik, majd szenved, meghal, feltámad értünk, és kitölti Szentlelkének ajándékait.

– A végtelen Isten elküldte az ő szeretett Fiát, aki megtanított bennünket élni, és ígérete szerint újra eljön. Ennek a közöttünk létnek és utána való vágyakozásnak a kettősségében telik az életünk. Isten az, aki az embert teljessé teszi, és életünk során adventről adventre e felé a teljesség felé zarándokolunk. Az adventtel úgy van az egyház, mint a jó pedagógus, aki meg akarja tanítani valamire a gyermeket. Az évek ismétlődő ritmusa, gondolati tartalma is tanít, mégpedig azt, hogy várjuk az Üdvözítőt, aki megszületik, felnövekszik, majd szenved, meghal, feltámad értünk, és kitölti Szentlelkének ajándékait.

– Azt érezzük a lelkipásztori szolgálatban, amikor találkozunk a mindennapi élethelyzetekkel, hogy az embereknek nagy szükségük van erőforrásra. Hol vannak ma lelki tartalékok?

– Szent Ágoston írja a *Vallomásokban*: „Ó, szépség! Én téged sokáig kívülről kerestelek, és te belül voltál!” Azt gondolom, hogy Isten és ember kapcsolata mindig itt és most van. Most itt közöttünk és bárhol, ahol a lélek Isten után sóhajt.

Korányi András és Várszegi Asztrik

FOTO: HULEJ ENIKŐ

– A temérdek hivatalos teendő és a belső szerzetesi elhívás között bizonyára sok feszültség van. Milyen lelkiülettel lehet ezt végigküzdeni?

– Isten országa a gyermekeké. Egy nagy gyermek van a püspök, főapát, diplomás ember mögött. Ezek a címek ugyanis kapott, elért, megdolgozott ajándékok, csupán eszközök, s amíg az ember nem téveszti össze az eszközt és a célt, addig minden nagyon egyszerű. Isten, a testvérek és jómagam – én ide egyszerűsödtem le hatvanéves koromra. A legfontosabb – a főparancs szerint –, hogy szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes erődből, egész valódból, és szeresd a másikat, az embertársat, mert ő pontosan olyan, mint te.

1962. augusztus 20-án, tizenhét évesen egy istentiszteleten nagyon élményszerűen éreztem, hogy Isten hív, és hamar letisztult bennem, hogy bencés szerzetes akarok lenni. Isten szerelmének megsejtése indított el engem ezen az úton, mert egyre többet akartam kapni belőle.

– Bizonyára erős ad az a tudat, hogy az ötszáz évesben alapított bencés közösségnek a tagja...

– A bencés regula így foglalja össze a szerzetesség lényegét: „Az Úr megmutatja nekünk az élet útját.” A szerzetesi szabály nem tesz mást, mint feltételeket teremt számunkra, hogy a nap huszon-

A keresztény gyülekezetek a meghívott közösségei. Úgy vagyunk együtt, hogy tudjuk: nem csak kenyérrel él az ember. És ha van a szívünkben többletöröm, többletremény, akkor ezt sugározniunk kell! Ez ma felekezetre való tekintet nélkül missziói küldetésünk.

A bennünket körülvevő világ, amelyet mi sokszor elmarasztalunk, lehet, hogy sokkal jobban szomjúhozza az igazságot, mint mi. Érdemes nagyon radikálisan őszintének lennünk saját magunkkal. Ez a világ nem elveszett. Jézus meghalt érte is, nemcsak értünk! E misszióknak a szolgálatában kell, hogy álljunk, de erre csak akkor vagyunk képesek, ha tényleg odaadjuk magunkat neki. A lelki tartalékunk az élő Istenben van.

– Úgy tűnik, Isten népe ma görcsök, félelmek között él. Mi az, ami áttörést hozhatna?

– Jézus övéinek szóló örömteli evangéliuma a feltámadás után az, hogy „ne féljete!” A félelem elűzésének egyetlen módja az Istenre való ráhagyatkozás. A társadalmi helyzet miatti aggodalmakkal kapcsolatban azt mondom, hogy a történelem már sokszor revízióra, reformációra serkentette a kereszténységet. Van hiányérzetünk, de ez a világ ezt nem tölti be. Ezért van szükségünk az Úr Jézusra. A végső válasz ugyanis minden kérdésünkre csakis Istennél lehet.

■ A beszélgetést lejegyezte: HULEJ ENIKŐ

DECEMBER 3.: A FOGYATÉKKAL ÉLŐK VILÁGNAPJA

Az Újpalotai Közösségi Ház épületében található Zsókvár Galéria Budapest belvárosától kicsit messzebb van – de akadálymentesen megközelíthető, ami egy (döntően) mozgáskorlátozottakról szóló kiállítás helyszínének kiválasztásakor nem utolsó szempont. Így gondolhatták ezt a *Kerekvilág – vidám tábori képek nem mindennapi helyzetekről* című fotókiállítás szervezői is, és többek között bizonyára ezért is esett a választásuk a már fentebb említett helyre. A Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetség (Mevisz) Bárka szakcsoportja és a Látványművek Magyarország együttműködésével megvalósuló tárlaton többségében Solymos Tamás fotóriporter felvételei láthatók, de Tekus András Mevisz-tag néhány fényképe is helyet kapott rajta.

A kiállítás ötlete Solymos Tamástól származik, aki így emlékszik vissza az előzményekre: „A 2004-es tatai Szélrózsza evangélikus ifjúsági találkozón ismerkedtem meg Tónay Mariannával, Hugival. Nehéz

elektromos kerek széke miatt nem tudott egyedül végigmenni az erdei csendstán, én segítettem neki. Beszélgettünk, elkezdtünk levelezni, majd meghívott a Bárka-karácsonyra. Azt a tavaszi táborralkozó követte, míg végül egyszer csak egy nyári táborban találtam magam. Három éve veszek részt rendszeresen Mevisz-alkalmakon – és a legtöbbször fényképezőgépet is viszek magammal.”

Ily módon mostanra nagyon gazdag képgyűjteményre tett szert, és erre rádöbbenve kereste meg a Meviszt a fotókiállítás ötletével. Úgy gondolja ugyanis, hogy ez az egyik leghatékonyabb módja annak, hogy „felhívjuk a figyelmet rá: vannak olyan emberek, akik – sok esetben születésüktől kezdve – egy másfajta világot élnek”. És miután a Mevisz vezetői is egyet-

értettek vele abban, hogy egy kiállítás lényegesen jobban be tudja mutatni a Bárka tevékenységét, mint bármilyen szóróanyag, igent mondtak a megkeresésre.

A december 4-én megnyílt kiállítás anyaga a tavalyi Bárka-karácsony óta eltelt időszakban készült fotókból áll. Egy-két felvételen Tónay Marianna is látható. „Tetszik, hogy a rólam készült képeken az összefirkált farmerom és a feketére festett körmeim lettek kihangsúlyozva, ezáltal az én identitásom jelenik meg rajtuk! Ez a megközelítés sokak számára talán meglepő lehet.”

Solymos Tamás számára az volt a meglepő, hogy ha akart, sem tudott volna (kifejezetten) szomorú képeket készíteni. „Az év többi részében sokkal, de sokkal nehezebb a helyzetük, mint az egészséges embereké, de amikor tíz napig együtt táboroznak, akkor mintha teljesen kicserélték volna őket” – magyarázza. Rádásul amikor lencsevégre kapta őket, akkor csupa őszinte mosolyt látott az arcukon, mindenféle mesterkéltség nélkül. Egyedül Norbi pózolt a kamerának; a róla készült fotók sorozata *Víziballet* címmel került be az összeállításba.

A képriportban – szándékosan – nem csak mozgássérültekről készült felvételek szerepelnek, hiszen a segítők ugyanolyan fontos tagjai a csapatnak, mint fogyatékkal élő társaik.

„A kiállítás tulajdonképpen Solymos Tamás és Tekus András személyes ajándéka a Mevisz számára. Ők hívták elő és keretbe tették be a képeket, az összeállított kiállítási anyagot pedig ránk hagyták, hogy szabadon »gazdálkodjunk« vele” – tudtuk meg Bence Orsolyától.

Kerek(es) világ

zetekbe, de akár az iskolákba is őket” – tette hozzá a Mevisz elnökségi tagja, a Bárka szakcsoport témafelelőse.

A kiállítás anyagából – kiegészítve néhány passiókörtas felvétellel – prospektus is készült; ezer forintért való megvásárlásával a sérültek nyári táboroztatásának költségeit támogathatják az adakozók.

■ VITÁLIS JUDIT

A kiállítás 2008. január 20-ig tekinthető meg az Újpalotai Közösségi Ház Zsókvár Galériájában (1157 Budapest, Zsókvár u. 15.). Az említett prospektust is itt lehet megvásárolni.

A kiállítás megnyitóján Nagy Tibor István művelődésszervező (jobbra) szölt az egybegyűltekhöz. A képen balra Tekus András, közepén Solymos Tamás.

► A Fébé Siló-lakóotthonának nevével jól ismerik egyházunkban. De vajon tudjuk-e egészen pontosan, hogy milyen intézmény van mögötte – és hogy miért kerülhet szóba a fogyatékkal élők világnapjára emlékező összeállításunkban? A Fébé Szociális és Rehabilitációs Szolgáltató Közhasznú Társaság ügyvezető igazgatójával, Endreffy Attilával készített interjú erre is választ ad.

– A Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület Alapítványa az 1990-es évek elején – újjáélesztve a két világháború közötti tevékenységét – piliscsabai ingatlanán mozgáskorlátozottak részére hozta létre a Siló Társas Lakóotthon és Önálló Élet Központot, és ezzel párhuzamosan megalapította a Fébé Bt.-t, majd később a közhasznú társaságot. A lakóotthon tizenkét apartmanjában és a hozzá kapcsolódó partrmanjában és a hozzá kapcsolódó apartmanjában egyszerűen huszonnégy mozgássérült elhelyezésére van lehetőség; az állandó lakók száma tizennyolc.

– Miben különbözik ez a lakóotthon a többi ilyen jellegű intézménytől?

– A szociális intézményekben lakó emberek általában nyugdíjasok vagy rokkantnyugdíjasok. A „hagyományos” szociális intézményekben élők számára a bejutás költsége is tetemes, majd akár nyugdíjuk nyolcvan százalékát ottlakásuk fedezésére kénytelenek fordítani. Nálunk ez nem így van. Az itt lakók számára az otthonba való bejutás költségmentes volt, és a közhasznú társaság keretein belül végzett munkájukért bért kapnak. Ebből az ittlakásuk költségeinek jelentős részét állni tudják, és a rokkantnyugdíjuknak csak egy minimális százalékát kell erre áldozniuk, a többi felett szabadon rendelkezhetnek, másra költethetik, akár félre is tehetik. Így valóban van lehetőségük egyfajta önálló életvitelre.

A Siló feladata tehát a mozgásukban korlátozottak elhelyezésének biztosítása – de ez önmagában nem elég a teljes élethez! Ugyanígy fontos az is, hogy célja legyen az életüknek, hogy értelmes és értékes munkát tudjanak végezni. A közhasznú társaság azért alakult, hogy egyfajta védőhálóként vegye körül a lakóotthont. Fő tevékenységünk – a bentlakásos intézmény működtetése mellett

„Favágás” Fébé módra

Beszélgetés Endreffy Attilával, a Fébé Kht. ügyvezető igazgatójával

– az itt élők rehabilitációja és foglalkoztatása. Rajtuk kívül a Piliscsaba vonzáskörzetében, a körülbelül Pilisvörösvártól Dorogig tartó területen élő, megváltozott munkaképességű – nemcsak kezesek székes, de például látásérült vagy enyhén értelmi fogyatékos – embereknek is munkahelyet teremtünk.

– Milyen munkalehetőségeket tudnak kínálni?

– A munkaképesség csökkenésének mértékétől függően a marcipáncsomagolástól a lakatosmunkáig többféle tevékenység közül lehet választani, mányi telephelyünkön pedig például fazekassággal is foglalkozunk. Van nyomdánk, uszodánk, vannak mozgásterápiás szolgáltatásaink, panziót üzemeltetünk – ezek mindegyikénél szükségünk van munkatársakra.

Legjelentősebb a faiparunk. Száz négyzetméteres műhelyünkben összesen huszonhároman dolgoznak – és még így sem mindig tudjuk teljesíteni a megrendeléseket. Célintézményeink elsősorban az óvodák: fából készült játékokat és képességfejlesztő eszközöket készítünk számukra. Közben megtaláltak bennünket multinacionális cégek is; ők elsősorban dobozokat és más irodai tárgyakat rendelnek tőlünk.

FOTO: BODA SZUZSA

– Ki tervezi a játékokat?

– Saját tervezőnk van, egy kezes székes hölgy, Szabóné Víg Aranka, akivel most „óriási fába” vágunk a fejszénket. A velünk kapcsolatban lévő óvodavezetőktől folyamatosan olyan jelzéseket kapunk, hogy nagy szükségük van olyan komplett, puzzle-szerűen összerakható játéksarkokra, amelyek egyben „oktatóanyagok” is. Ebből az igényből kiindulva

egy grafikusművésszel megterveztetjük a fővárosi állatkert főbejáratát, Aranka pedig az állatházak és az állatok megtervezését vállalta. A főbejárat és a jegesmedve „prototípusa” a napokban készült el. Terveink szerint jövő nyáron, de legkésőbb 2008 végén forgalomba tudjuk hozni a készlet első részét – ha minden jól megy, már Fébé márkajelzéssel ellátva!

– Említette, hogy nem mindig tudják teljesíteni a megrendeléseket...

– A megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztató vállalkozások is két problémával szembesülhetnek. Az egyik az, amikor nincs vagy csak szakaszosan van munkájuk. Ez az utóbbi időben nemigen fordult elő velünk. De legalább ugyanekkora problémát jelenthet ennek az ellenkezője is, nevezetesen az, ha nagy és ráadásul határidős munkával, például sorozatgyártással keresnek meg bennünket. Üzleti szempontból ez természetesen jó, hiszen szükségünk van az árbevételre. Viszont abból következően, hogy megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztatunk, sokkal nehezebb garantálnunk, hogy teljesíteni tudjuk határidőre a megbízást.

Meg kell találnunk a megoldást arra, hogy az ilyen típusú megrendeléseket is nyugodt szívvel elvállalhassuk. Ehhez olyan fejlesztéseket kellene végrehajtunk – például félautomata, automata gépeket kellene beszerezniük –, amelyekkel kompenzálni tudnánk a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásából eredő hátrányunkat. Ezek azonban nagy, több tízmilliósi beruházások lennének.

– A fogyatékkal élők önálló – önállóbb – élethez segítése mellett mekkora hangsúlyt fektetnek az integrációra?

– Tőlünk nyugatabbra sokkal nagyobb kultúrája van az integrált foglalkoztatásnak. Mi jelen pillanatban kilencvenhat megváltozott munkaképességű embert foglalkoztatunk, a nálunk dolgozók összlétszáma pedig – beleért-

ve a mányi telephelyünkön dolgozókat is – száztizenhét fő. Meggyőződésem, hogy ha nem is feltétlenül ötven-ötven százalékos megoszlásig, de növelhetnénk még a nem megváltozott munkaképességűek arányát. Ez már csak a határidős munkák vállalása miatt is fontos és logikus lépés lenne, ráadásul így még inkább hozzájárulhatnánk a fogyatékkal élők beilleszkedéséhez, illetve társadalmi elfogadottságuk elősegítéséhez. Egyébként nyitott intézmény vagyunk, például bárki igénybe veheti az uszodánkat. Elsősorban úszásoktatásra szoktuk bérbe adni, és a gyerekeknek teljesen természetes, hogy az öltözőkocsot egy kezes székes munkatársunk adja át nekik.

– Térjünk vissza egy kicsit a kiindulási ponthoz! Miben nyilvánul meg a lakóotthon és a közhasznú társaság evangélikus kötődése?

– Nem kizárólag evangélikus – és egyáltalán: hívő – lakóink vannak, de a csütörtöki bibliaóra lehetősége mindenki számára nyitott. Ez az alkalom egyben a piliscsabai gyülekezet alkalma is, de azt szeretnénk, ha a lakóknak külön bibliaórájuk lehetne, amelyen kifejezetten az ő speciális élethelyzeteik, problémáik, kérdéseik kerülhetnének előtérbe, illetve megválaszolásra. Hiszen kezesek székes ülvé sokszor egészen másként viszonyulnak a világhoz, mint mi.

– Ön „kipróbálta” már egyébként, akár csak egy napra is, hogy mit jelent ez?

– 1984 őszén volt egy nagyon súlyos balesetem, és egyik napról a másikra a tökéletes kiszolgáltatottság állapotába kerültem. Korábban sokféle sportágat űztem, még extrém sportokat is kipróbáltam – a karambol után száz napig fekvőtem kifizetve a kórházban, lebénult a lábam, egy évig tartott a rehabilitációs gyógykezelésem. Hála Istennek, felépültem. Ezt követően fogalmazódott meg bennem a gondolat, hogy ha egyszer lehetőségem lesz rá, akkor szeretnék olyan helyen dolgozni, ahol valamilyen formában a rehabilitációval foglalkoznak. Három évvel ezelőtt pályázatot írtak ki a közhasznú társaság ügyvezető igazgatói posztjára. 2005. január 10-e óta látom el ezt a feladatot, és azóta megbizonyosodtam arról, hogy tényleg lehet másokért élni. És nemcsak hogy lehet, de érdemes is!

■ – VITÁLIS –

FOTO: CSIKOS TAMÁS

Szupervízió

Egyre gyakrabban találkozunk ezzel a fogalommal: szupervízió. Részben hivatás- és szervezetgondozást jelent, de így jelölik a hivatását végző ember mentális „karbantartását”, segítését, tréningezését is. Tágabb értelemben pedig a lelkiileg megfáradt ember megsegítését, egyfajta regenerálást, lelkigondozást értenek rajta.

Felgyorsult világunkban valóban egyre jobban rászorul mindenki egy kis segítségre. Nemcsak az emberekkel hivatásszerűen foglalkozóknak – tanároknak, orvosoknak, lelkészeknek – kél el a támogatás, hanem szinte mindenkinek, aki kapcsolatban áll más emberekkel. S ki nem áll? Hiszen nap mint nap beszélgetünk, építünk, netán lerombolunk emberi kapcsolatokat, borzoljuk egymást idegeit, vagy éppen mondunk néhány kedves, biztató szót.

Ezek a kommunikációs aktusok pedig mind-mind nyomot hagynak az emberben, alakítják, meghatározzák másokhoz és magunkhoz való viszonyunkat. S ha túl sok vagy a kelletnél erősebb volt az inger, esetleg különösen érzékeny pontunkat találta el egy adott impulzus, akkor könnyen felborul a belső egyensúly. Szerencsés esetben azonban ilyenkor segítség érkezik, és a felbukkanó szupervízornak sikerül – tartalmas beszélgetésekkel, a problémák feltárásával, támogató együttérzéssel – visszabilenteni a szakmailag megbicsaklottat vagy az életvitelében hibát elkövetőt.

Hosszú szolgálatot maga mögött tudó lelkész ismerősömtől hallottam mostanában a panaszt: „Soha nincs egy nyugodt vasárnapom, amikor végre elmehetnék templomba.” A megfáradt ember iróniája mögött kétségkívül felsejlik némi keserűség, de éleslátása is szembeötlő. Hiszen pontosan tudja, mekkora segítség az, ha az ember elmegy a templomba. Elviszi és leteríti, miközben odajárul a nagy Gyógyító elé. Akitől egészen biztos, hogy megnyugvást kap a lélek.

Igy advent idején különösen sok és jó alkalom kínálkozik erre. Ám élni is kell velük! Fontos, hogy meg tudjunk állni a rohanásban, egy kicsit saját magunk szupervízorai legyünk – az Úr segítségével. Gyógyítsuk magunkat elmélyült gondolkodással, a tiszta szavak hallgatásával, megbánással s a zene nevű medicina lélekújító erejével. Segítség bőven akad ehhez, hiszen számtalan helyen vannak adventi estek, áhítatok, orgonazenés összejövetelek, egyszerűen alkalmak az ünnepi készülődésre.

■ GYARMATI GÁBOR

REMÉNYIK SÁNDOR

A kis templom a nagy dómban

A borbereki templom falára írom

Fölötte égig ér a szirt. Olyan törekeny, oly kicsi. Harangja elhaló szavát Ezer gúnyos harangvirág Az erdőn túlszilingeli.

Fenn Isten jár a csúcsokon. Amerre fényben elhalad: Testőrei: dárdás fenyők Állnak titáni sorfalat, A szirt felett s az ég alatt.

Dördül az ormok orgonája, Az Ünőköre boru száll. A mérhetetlen szikladómban A kis fatemplom félve áll. Belőle félve száll az ének, A dicséret a dóm urának: A magasságok Istenének.

Mert emberkéz emelte csak. Fenn az Úr lépked hallgatag A maga-építette dómban. Önnön művében elmerül: Az örök-szépben, örök-jóban.

Fenn az Úr lépked hallgatag. A fenyők némán szalutálnak. Ő néha-néha fölriad, S visszaköszön testőrhadának, A sok sötét, szurkos titánnak.

Gondolatok a szeretetről

Bizonyára mindannyian hallottunk-mondtunk már jó néhányszor ilyesmit: „Annyira szeretlek, amikor így mosolyogsz rám!”, „Szeretem benned, hogy ilyen figyelmes vagy!”

Szerethetünk-e valakit csak valamely külső tulajdonsága alapján? Köthetjük-e feltételekhez a szeretetet? Vannak-e a szeretetnek korlátai? Semmiképpen, hiszen „a szeretet türelmes, jóságos” (1Kor 13,4). A szeretet biztos, erős szál, amely összeköt minket, embereket egymással.

Kutatások bizonyítják, hogy az a beteg, akit szeretetteljes gondoskodás vesz körül, sokkal hamarabb a gyógyulás útjára lép. Mindannyiunknak úgy kell a szeretet, mint egy falat kenyér, de milyen ellentmondásosak vagyunk: ha nincs, igényeljük, ha van, nem becsüljük meg... Egyre kevesebbet kapunk, és egyre kevesebbet adunk belőle. Mintha alkalmanként kifogyna a szeretetdobozunk tartalma. Holott amnyiszor mondjuk, hogy a szeretet soha el nem fogy...

Valóban soha nem fogy el? Vajon miért van olyan sok magányos ember, olyan sok válás, olyan sok szeretetre éhes gyermek és felnőt? Akkor hol a hiba? Ott, hogy nem figyelünk egymásra. Ott, hogy túl nagyok az elvárásaink. Ott, hogy legfeljebb önmagunkat szeretik. Ott, hogy minden magunk körül forog, s nehezen cselekszünk másokért jót.

Ha mögém ül a templomban egy hajléktalan, aki szörnyű bűzt áraszt, magunkban finctorogni kezdünk és nyafogni: „Egész idő alatt őt kell majd szagolnom?” – gondoljuk. Ha pedig esetleg egy erősen tetovált bőrű férfit vagy egy igen kihívó miniszoknyát viselő nőt látunk az istentiszteleten, akkor nem valami ilyesmit gondolunk-e morgolódva: „Hová lett a világ?”

Elgondolodunk-e ezeken a reakcióinkon, pláne a templomban, ahol Isten igéje által a szeretet sugárzik még a falakból is? Eszünkbe jut-e, hogy a szeretet „nem viselkedik bánatóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat?” (1Kor 13,5) Ítélezhetünk-e a hajléktalan, a tetovált férfi vagy a miniszoknyás, fiatal nő fölött? Miért is ítélezhetnénk bárki fölött? Ha a szeretet a rosszat nem rója fel, akkor ez azt jelenti, hogy a hibákat is elfogadja – tehát nekünk is hibáikkal együtt kell elfogadnunk embertársainkat.

Különbön pedig mi kivetnivaló van abban, ha egy tetovált férfi, egy miniszoknyás nő vagy egy hajléktalan jelenik meg az istentiszteleten? Nekik talán nem lehet szükségük Istenre? Nekik nem lehet szükségük a szeretetre? Esetleg ők nem tudnak úgy szeretetet adni, mint mi?

Olyan sokszor mennek végbe dolgaink szeretet nélkül. Olyan sokszor beszélünk a szeretetről, de nem cselekedjük meg. Kortól, nemtől, vagyoni helyzetől, bőrszíntől és mindentől függetlenül mindenki szomjazza a szeretetet. Gondoljunk arra, hogy Isten szeretete legyőzi a szeretetlenséget! Mi se legyünk fukarok, hiszen adni jó!

■ GERGELY JUDIT

Fogadjuk-e az érkezőt?

„Mint fogadjalak téged...” – éneklük gyülekezeteink adventben Paul Gerhardt szívemarkoló költeményét Evangelikus énekeskönyvünk 141. énekében. A várakozásban benne rejtlő fogadás „hogyanja”, a felelősségteljes készülés még inkább kifejezésre jut az eredeti szövegben: „Wie soll ich dich empfangen...”, amikor a nagy háború utolsó éveiben keletkezett ének szerzőjének kamrája is üres, feleségének liszt helyett csak egy új éneket tud átadni, gyülekezete koldus-szegény. Mit adhatok az érkezőnek? Az ének témája a három kezdő szó, és aki így kérdez, hamar felismeri, hogy Isten készíti fel a szegényt a fogadásra. Csak ő készítheti fel.

A magyar fordításban nem szerepel a „fáklya” képe. De a költő emlékeztet a fejedelmi lakomára, amikor a vendégek helye mögé fáklyákat állítottak fel. Az égő fáklya az éberség, a várakozás és a készenléti jele és szimbóluma. Itt a fáklya képe egyúttal előhívja emlékezetünkben a tíz szűzről szóló példázatot is, akik kivonulnak a völgyégyre, hogy utolérjék, befogadják: „...fogták lámpásukat, és kimentek a völgyégy fogadására.” (Mt 25,1b).

Mi készítette Jézust, a Völgyégyt, hogy vállalja emberlétünk szegénységét? A tiszta, mentő szeretet. A költő ezt maga is a szívébe írta, és most feltárja a gyülekezet, a „bánkódó sereg” előtt. Albert Schweitzer, az őserdő doktora, amikor könyvében a bennszülöttek és a keresztény-

ség viszonyáról beszél, arról az adventben megjelent világosságról szól, mely a félelem sötétségében világít.

„Bizonyoságot ad, hogy nem vagyunk kiszolgáltatva a természeti szellemek, féltések hatalmának, és hogy egyik embernek a másik felett nem lehet mérhetetlen hatalma, hanem minden történetben csak Isten akarata érvényesül.” És itt idézi Gerhardt adventi énekét, mely sajnós a magyar fordításból kimaradt: „Nehéz kötelékben vaggódtam, / De jöttél, és megszabadítottál.” (Ich lag in schweren Banden, / Du kommst und machst mich los.)

Ehhez fűzi Schweitzer: „Ezek a szavak Paul Gerhardt adventi énekében kifejezik, mint egyetlen más ének sem, hogy mi a kereszténység az egyszerű (primitív) ember számára. Minduntalan, újból és újból erre kellett gondolnom, ha egy missziói állomáson istentiszteleten vettem részt.”

Drága reformatori örökségünk, hogy azt, akit várunk elégséges „olajunkkal”, nem hiába várjuk, megérkezik a világ sötétségében. De van-e elég olajunk, hogy el ne tévedjünk a sötétségben, a bűn kötelékeiből megszabadítottak készenléttel tudjuk várni, fogadni, neki ajtót nyitni, aki azért jött és jön ma is, hogy halálos inségből kiemelve és sebeinkből meggyógyítva magához vonjon az utolsó adventen az örök életre? Ezért imádkozunk Gerhardt énekével!

■ SZIMON JÁNOS

Adventi gyertyák – a kép fotópályázatunkra érkezett

HETI ÚTRAVALÓ

Építsetek utat a pusztában az Úrnak! Az Úr jön hatalommal. (Ézs 40,3,10)

Advent harmadik hetében az Útmutató reggeli és heti igéi a Király eljövételét hirdető hiteles tanúkról szólnak. Az Őszövetség evangélistája kiáltja: „Az én Uram, az Úr jön...” (Ézs 40,10a) És: „Ébredjétek és ujjongjatok, akik a porban laktok, ujjongjatok a mindenség Ura és Királya előtt!” (Ézs 26,19; LK) Ez Keresztelő kérdése: „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várunk?” Jézus üzenete: „...boldog, aki nem botránkozik meg énbennem.” (Mt 11,3,6) Dr. Luther Márton szerint: „Hogyne volna boldog! Hiszen e Királyban és igéjében öröm helyett az egész világ megbotránkozik; mert nem akar Isten kegyelmére hagyatkozni, hanem saját cselekedeteire és érdemére.” Pál, önmagát Krisztus szolgájának tekintve, Isten titkainak hűségese sáfáraként ezt tanácsolja: „Egyáltalában ne ítéljétek azért addig, míg el nem jön az Úr. (...) és akkor mindenki Istentől kapja meg a dicséretet.” (1Kor 4,5) Így tekinthetünk Keresztelő János szolgálatára is: ő Isten előfutáraként és útkészítőjeként Krisztusra mutatott: „Íme, az Isten Báránya...” „...ez az Isten Fia.” (Jn 1,29-34) Az ő testi születését Isten mennyei hírnöke, Gábrriel adta tudtul a názáreti szűznek: „Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál az Istennél! Íme, fogansz méhedben, és fiút szüsz, akit nevezz Jézusnak.” (Lk 1,30-31) Pál Isten áldását kívánja az ő visszajövetelét váró gyülekezetnek: „...a békeesség Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.” (1Thessz 5,23) Reformátorunk szerint az a döntő, ami Krisztusra mutat, ami őt prédikálja. A kereszt evangéliumának hirdetője, Pál így minősíti apostoli tanuskodását: „...Krisztus Jézus, akit köztöttek (...) hirdettünk, nem lett »igen«-né is meg »nem«-mé is... (...) Mert valahány ígérete van Istennek, azokra őbenne van az igen, és ezért általa van az ámen is...” (2Kor 1,19-20) János, a mennyei jelenések szemtanúja látott a trónuson ülő Úr Isten kezében egy hétpecsétetes könyvet. De ezt, az ő végidőkre vonatkozó titkos tervét senki meg nem ismerheti, csak Krisztus, ő „az Ámen, a hű és igaz tanú” (Jel 5,5): „Íme, győzött az országn Júda törzseből, a Dávid utóda, és felnyitja a könyvet és hét pecsétjét.” (Jel 5,5) A testvéri szeretetet már a nevében is hordozó filadelfiai gyülekezet nem tagadta meg Urát, aki szereti s megtartja választott népét a kísértések között is. „Eljövök hamar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne vegye koronádat. Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában...” (Jel 3,11-12a) Az élet könyvének utolsó sorai Jézus kijelentését, az őt várók kiáltását s a látnok áldáskívánását tartalmazzák. Nincs több és más szava hozzánk az Úr Istennek, egyedül a Szentírásban lévő kijelentése: „Bizony, hamar eljövök». Ámen. Jöjj, Uram Jézus! Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.” (Jel 22,20-21) Mi is imádkozzuk a Krisztust váró himnusz: „Jöjj, népek Megváltója! / Így kér a föld lakója, / Jöjj, lelkünk drága fényé, / Szívünk édes reménye!” (ÉÉ 131,1)

■ GARAI ANDRÁS

Kedves Gyerekek!

▶ Advent harmadik hetébe léptünk, ezt jelzik az adventi koszorúk meggyújtott gyertyái is. Karácsonyra, a Megváltó születésének ünnepére várunk. Alább néhány eseményt láttok megrajzolja Jézus életéből. Tegyétek a rajzokat időrendi sorrendbe! Áldott adventi és karácsonyi készülődést kívánok szeretettel:

Boda Zsuzsa

GYERMEKVÁR

RAJZ: JENES KATALIN

HIRDETÉS

Pályázat irodaigazgatói állásra

A Magyarországi Evangélikus Egyház elnöksége pályázatot hirdet az országos irodaigazgató tisztségének betöltésére.

Az országos irodaigazgató feladata az országos iroda vezetése, ezen belül irányítja az adminisztratív ügyviteli tevékenységet; az országos presbitérium és elnökség döntéseinek végrehajtója; megköti és aláírásával nyugtázza a Magyarországi Evangélikus Egyház tevékenységének gyakorlása érdekében megkötendő szerződéseket, megállapodásokat, amennyiben a képviselői joggal rendelkező püspökök, illetve az országos felügyelő erre vonatkozóan felhatalmazást adnak; munkáltatói jogot gyakorol az országos iroda munkatársai felett; előkészíti a Magyarországi Evangélikus Egyház vezetői kapcsolattartását az illetékes állami szervekkel, hatóságokkal; képviseli a Magyarországi Evangélikus Egyházat saját vagy átruházott hatáskörében eljárva; gondoskodik a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezetén belül a testületek és tisztségviselők működési feltételeiről; utalványozza a kifizetéseket.

Pályázati feltételek: rendezett életvitel; a pályázónak konfirmálnak kell lennie; legalább ötéves evangélikus egyháztagsági tagság; felsőfokú végzettség; vezetői gyakorlat.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent: német- (vagy angol-) nyelvismeret; ha a pályázó egyházi intézménynél szerzett vezetői gyakorlatot; felhasználói szintű számítógépes ismeret; B kategóriás jogosítvány.

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó legfontosabb személyi adatait; a pályázó szakmai életrajzát, eddigi munkaköreinek, tevékenységének leírását; az Országos Egyházi Iroda vezetésére vonatkozó szakmai programot és szakmai helyzetleírást; épülő elképzeléseket; jelenlegi munkakörét, beosztását; a pályázat elbírálásához szükséges, a képesítést és a pályázati feltételek meglétét igazoló okirat(ok) hiteles másolatát.

A megbízás időtartama: 2008. március 1-jétől 2013. december 31-ig. Illetmény: megegyezés szerint.

A pályázat benyújtásának határideje: 2008. január 21., 16 óra.

A pályázat benyújtásának módja és helye: a pályázatot zárt borítékban, „Országos irodaigazgatói pályázat” megjelöléssel, két példányban írásban és egy példányban elektronikus adathordozón kell benyújtani a Magyarországi Evangélikus Egyház országos irodájának (1085 Budapest, Üllői út 24.) a titkárságán az elnökségnek címezve.

A pályázat iránt érdeklődők a pályázat elkészítéséhez szükséges tájékoztatást dr. Mekis Viktória igazgatóhelytettől kaphatják meg (tel.: 20/824-4271). Az intézmény munkájába való betekintésre előzetes egyeztetést követően kerülhet sor.

A pályázat elbírálásának rendje: a pályázat elbírálására a választásokról és szavazásról szóló 2005. évi VII. egyházi törvény rendelkezései szerint kerül sor.

Esztergomban jártunk

Esztergomban a múlt század fordulóján mintegy száz evangélikus élt, saját gyülekezetük azonban sokáig nem volt; az 1881-ben megalakult Esztergomi Református Egyházhoz tartoztak, annak istentiszteleti alkalmait látogatták. Az első evangélikus istentiszteletet 1924. augusztus 3-án tartották, a helyi evangélikus templomot 1941-ben szentelték fel.

A város lutheránusai kezdetben egy helyi kalapüzlet evangélikus tulajdonosánál, Kőszeghy Károlynál gyűltek össze bibliórakra, később kibéreltek egy lakást, és imateremmel alakították át. 1924-ben nőegyletet alakítottak, és lelkeszt kérték. Dr. h. c. Kiss István – 1922 és 1935 között dunáninneni püspök – a pozsonyi teológiai akadémia tanárát, későbbi püspökutódját, dr. Kovács Sándort bízta meg még ebben az évben azzal, hogy az esztergomi evangélikusok számára fiókegyházat szervezzen.

Az esztergom–dorogi missziói egyházközség 1936 elején alakult meg. A gyülekezet anyaegyháza az 1941. július 10-én Érsekújvárott született egyházmegei, vala-

FOTO: GAZDAG ZSUZSANNA

mint az 1941. október 1-jén Tordason meghozott egyházkerületi döntés következtében válhatott.

Néhai Molnár Gyula lelkipásztor (1914–1989) 1936. október 1-jével került a településre. Fărădhatatlan munkálkodásának gyümölcseként 1941. december 7-én felszentelték a gyülekezet Laurenszky Gusztáv budapesti építész-mérnök által tervezett templomát; ekkor került sor a lelkeszt beiktatására is. Molnár Gyula negyvenhárom esztendőn keresztül, 1984-ig működött Esztergomban. Életére és szolgálatára emlékezett az az emléktábla, amelyet 2001-ben helyeztek el a templom falán.

Az egyházközségben 2004 óta – előbb helyettes, majd a következő esztendőktől beiktatott lelkeszként – Ferenzy Andrea szolgál. Idekerülése óta a gyülekezet december elején rendszeresen megkoszorúzza Molnár Gyula emléktábláját, felidézve a templomszentelést és tisztelegve első pásztoruk szolgálatát. Az idén erre advent második vasárnapján, az istentisztelet után került sor.

■ – GAZDAG –

HIRDETÉS

Az ifjúsági osztály gyermekeknek szóló programjai 2008-ban

VII. országos evangélikus bábverseny

Témája: Csodák a Bibliában. **Időpontja:** 2008. március 1. (szombat), 10–16 óra. **Helyszíne:** Marczibányi Téri Művelődési Központ (1022 Budapest, Marczibányi tér 5/a). A versenyen saját kezűleg készített bábokkal lehet szerepelni. Az előadandó jelenetek időtartama legfeljebb 7 perc lehet.

Jelentkezési határidő: 2008. január 7. (hétfő). Jelentkezni a következő címen, telefonszámokon lehet: Magyarországi Evangélikus Egyház gyermekosztálya, 1450 Budapest, Pf. 21.; erzsebet.mady@lutheran.hu; 1/486-3542 vagy 20/824-5296.

Jelentkezéskor, kérjük, adják meg a csoport nevét, a küldő gyülekezet/iskola nevét, a csoport létszámát, a vezető nevét, címét és telefonszámát, valamint az előadandó mű címét.

A jelentkezéssel egy időben a bábjeleket tervezett szöveggel is legyenek kedvesek elküldeni.

XVII. országos evangélikus hittanverseny

Témája: Hegyek a Bibliában. Négy korosztályban várjuk a csapatokat: 1–2., 3–4., 5–6. és 7–8. osztály. A gyülekezetek és az iskolák csapatai az elmúlt évekhez hasonlóan külön versenyeznek.

Egy gyülekezet, illetve iskola egy korosztályból négy főből álló csapatot küldhet a megyei/területi fordulóra. Kérjük, a csapatok összeállításánál mindenki törekedjen arra, hogy mindkét megjelölt iskolai osztályból kerüljenek gyerekek a csoportba! Például négy éves gyerek könnyen hátrány-

ba kerülhet a verseny során. Kérjük továbbá, hogy az egyházi iskolában tanuló gyermekek ne gyülekezeti csapatként versenyezzenek, mert így a gyülekezetekből érkező gyermekek rosszabb eséllyel indulnak a hittanversenyen.

- Gyülekezeti/iskolai forduló: 2008. március 29. (szombat)
 - Megyei/területi verseny: 2008. április 12. (szombat)
 - Országos forduló: 2008. április 26. (szombat)
- Az országos forduló ebben az évben egy napos lesz, a helyszín egyeztetés alatt áll.

A feladatokat az ifjúsági és gyermekosztály által felkért hittanárak és lelkeszkék állítják össze. A négy korosztálynak szóló ígelyeket hamarosan közzétesszük a sajtóban és internetes fórumokon.

A Duna II. Autónia december 20-án, csütörtökön 8.25-től sugározza az *Isten jegyzője – Luther és az irodalom* című, 1996-ban készült műsort, amelyben a fővárosi Evangélikus Országos Levéltárban őrzött, Lutherhez kapcsolódó két különlegességet mutatnak be. Szerkesztő: Ugrin Aranka.

A Duna Televízió *Isten kezében* című sorozatműsorának következő adásában, december 22-én, szombaton 12.05-től az advent kapcsán egy négygyermekes és egy tízgyermekes evangélikus családdal beszélgetnek arról, hogyan várják a karácsonyt, valamint arról, mit jelent ma Magyarországon nagycsaládban élni. Ismétlés: december 25., kedd, 8.40. Szerkesztő: Nevelős Zoltán, rendező: Horváth Tamás.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Televízióban

December 25-én, karácsony ünnepén 10 órakor istentiszteletet láthatunk a Magyar Televízió egyes csatornáján Budahegyvidékről. Igét hirdet dr. Fabiny Tamás püspök.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

December 26-án, karácsony második napján 10.04-től istentiszteletet hallhatunk az MR1 Kossuth rádió hullámhosszán Pestszentlőrincről. Igét hirdet dr. Korányi András lelkeszt.

ISTENTISZTELETI REND | 2007. december 16. – Budapest

Advent 3. vasárnapja. Liturgikus szín: lila. Lekció: 1Kor 4,1–5; Mt 11,2–10. Alapige: Ézs 40,1–10a. Énekek: 140., 136.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. 10. (német, úrv.) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (adventi zenés áhítat a Schütz kórus és kamarazenekar részvételével) Bence Imre; **II., Hűvösvölgyi út 193., Fehé** de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; **II., Modori u. 6.** de. 3/4 II. Sztójánovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. (szeretetház-alapköltetési ünnepség) dr. Fabiny Tamás; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. Hokker Zolt; **Újpest, IV., Lebstück M. u. 36–38.** de. 10. Solymár Péter Tamás; **V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv., liturgikus) Gerőfi Gyuláné; de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 6. Cselovszky Ferenc; **VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Aradi György; du. 5. (gyermekkarácsony) Szántó Enikő; **VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Kertész Géza; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Kertész Géza; **VIII., Bláthy Ottó u. 10. (Betánia Szeretetszolgálat)** de. 9. Benkőczy Péter; **IX., Haller u. 19–21., I. emelet** de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. fél 11. Benkőczy Péter; **Kerepesi út 69.** de. 8. Tamás Tamásné; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) Blázy Árpád; de. 11. (úrv.) Blázy Árpád; du. 6. (adventi vespera) Blázy Árpádné; **XI., Németszőlgyi út 138.** de. 9. Blázy Árpádné; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Balicza Iván; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; **XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. Kende György; **XIII., Frangepán u. 41.** de. fél 9. Kende György; **Zugló, XIV., Lőcsei út 32.** de. 11. (úrv., gyermekkarácsony) Tamás Tamásné; **XIV., Gyarmat u. 14.** de. fél 10. Tamás Tamásné; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. Bátorovszky Gábor; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere** de. 11. de. 10. (úrv.) Zászkaliczky Pál; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. Blatniczky János; **Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24.** de. 9. Blatniczky János; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Kósa László; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. Kósa László; **Rákocsaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. ifj. Zászkaliczky Pál; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. ifj. Zászkaliczky Pál; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. Gáncs Péter; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. László Lajos; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. Zólyomi Mátys; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. Endreffy Géza.

■ Összeállította: BODA ZSUZSA

HIRDETÉS

Országos Adventi Adománygyűjtés

szereket.éhség.

Adományozói csekkjeink megtalálhatóak a postahivatalokban!

Számlaszám: 11705008-20464565

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet hazánk egyik legnagyobb, nemzetközileg is elismert segélyszervezete. Munkánk során az idei évben is több mint 200 ezer alkalommal segítettünk hozzáértéssel és szeretettel nélkülöző embertársainkon itthon és a világban.

Kérjük csatlakozzon hozzánk, és adományával segítse munkánkat!

Köszönjük!

Magyar Ökumenikus Segélyszervezet

on-line adományozás

www.segelyszervezet.hu

Velünk egy jobb Világért!

Használjunk szabad szoftvereket!

▶ **Legutóbb 2004-ben a 41. számban volt szó ebben a rovatban a <http://letoltes.lutheran.hu/> oldalról letölthető szoftverekről. Azóta eltelt három esztendő, sokkal többen használnak számítógépet, barátságolnak az interneten. Talán nem hiábavaló feleleveníteni, hogy miért kínálja az ingyenes szoftverek letöltésének lehetőségét az Internet Munkacsoport, illetve hogy milyen szoftvereket lehet az említett oldalról beszerezni.**

Napjainkban napról napra kevesebb pénz kell kiadni egy új számítógép beszerzésékor. Nem csupán az asztali gépek lettek olcsóbbak, de mára a széles közönség számára elérhetővé váltak a notebookok is. Ha valaki új hardver beszerzésére szánja rá magát, akkor már 100 ezer forint alatt is jó minőségű irodai gépet vásárolhat, de egy ugyanerre a célra használható notebook is megszerzhető 120-150 ezer forint árfordítással.

Sajnos ugyanez nem mondható el a gépekre telepítendő szoftverekről, melyek ára bizony nem nagyon változik. A magyar nyelvű Windows XP 30 ezer forint feletti, az új Vista pedig 20 és 50 ezer forint közötti áron szerezhető be. Ha valaki fél az ingyenesen letölthető és szabadon terjeszthető Linux operációs rendszer telepítésétől, erre mindenképpen szüksége van. Ezzel persze nem tudja még használni a számítógépet, hiszen kell még egy irodai programcsomag (MS

Office, 50-90 ezer forint), egy jó vírusirtó (Symantec alkalmazások, 15-25 ezer forint), grafikai szoftver (Photoshop, 150-300 ezer forint). Ha tehát minden szoftverért fizetnénk, akkor addig, amíg egy gépet használnak, akár több számítógép árának megfelelő összeget is ráköltöthetünk.

Mit kínál ezzel szemben a fent említett honlap? A szükséges alkalmazásokat ingyenes vagy szabad szoftverként. Ezzel megtakaríthatjuk a fenti összegeket, másrészt nem kell aggódnunk amiatt, hogy nem jogsztizta szoftvereket használunk. Ugyancsak kipipálhatjuk azt a félelmünket is, hogy ezekkel a szoftverekkel nem tudunk teljes értékű munkát végezni. Minden átlagos felhasználói igényt képesek kielégíteni. Vegyük sorra néhány, a letoltes.lutheran.hu-n elérhető alkalmazást!

Irodai munkánkhoz kiválóan alkalmas az OpenOffice.org programcsomag. Képes arra, hogy megnyissa az MS Office fájlformátumait, illetve e formátumokba mentsen. Az evangélikus szoftvergyűjteményből a teljes szoftver mellé letölthető a felhasználót segítő tankönyv is. Vírusok, illetve kémprogramok elleni védekezésre is találni itt kiváló szoftvereket. Évek óta ajánljuk mindenkinek, magam is számos gépre telepítem már az Avast! antivírus szoftvert. Magán- és nonprofit célra – évenként megújítandó regisztrációval – ingyenesen használható. Illetékelen behatólag ellen teszt jó szolgálatot a Sygate tűzfal, valamint az Ad-Aware reklám- és kémprogramkereső és -irtó.

Grafikai szoftverként mindenkinek

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Erdélyi Károly

batran tudom ajánlani a Gimp nevű programot. Ez képes kielégíteni az átlagos felhasználó igényeit, de akár a szakemberek által használt többretegű grafikai fájlok is képesek kezelni. Elkészült képeink nézegetéséhez kiváló alkalmazás az IrfanView nevű, könnyen és sokoldalúan paraméterezhető program.

Mit kínál még a szoftvergyűjtemény? A sebezhetőségéről hírhedt Internet Explorer helyett a Mozilla Firefox böngészőt, az Outlook levelezőprogram helyett a Thunderbirdöt. Ha valaki honlapkészítésre adná a fejét, akkor ajánlom a 1stPage nevű szoftvert, de hasznos szolgálatot tehet a Total Commander fájlkezelő vagy a PDF Creator nevű szoftver is. Ez utóbbival – ha valaki nem az OpenOffice.org-ot használja – a népszerű PDF formátumba konvertálhatjuk dokumentumainkat.

A gyülekezetek számára kiírt, informatikai eszközök beszerzését segítő pályázaton elnyert számítógépekre évek óta ezeket a szoftvereket telepítjük; a visszhang pozitív. A könnyű alkalmazhatóság mellett még egyszer érdemes megfontolni: egy gépet vegyünk drága szoftverekkel vagy hármat az ingyen elérhetőkkel – ugyanazon az áron.

■ – ERDELYI KÁROLY

EVÉL & LEVÉL & EVÉL & LEVÉL

Köszönet a köszöntésért

Tisztelt Szerkesztőség! Hálásan köszönöm az *Evangelikus Élet* december 2-ai számának megküldését. Nagyon melegen meglepett. Nem vártam még említést sem nyolcvanadik születésnapomról. Annál nagyobb örömmel töltött el Cselovszky Ferenc köszöntője. Remete László – egykori hitoktatóm – által sokat kaptam a magyar evangélikus egyház keresztény forrásából, de gazdagított a magyar irodalom is. Sétáimon nyolcvanéves fejemben vissza-visszajárnak foszlányok *Reményik, Babits* és *Ady* verseiből.

Köszönöm a szerkesztőségnek, hogy oly teret adott ismertetésre személyemről. Szeretettel lsten áldását kérve szerkesztőségi munkájukra:

NANDRÁSZKY KÁROLY (Pozsony)

EvÉlet a fiatalok nyelvén

▶ **Ha én volnék az *Evangelikus Élet* főszerkesztője, nem esnék kétségbe attól, hogy a lapot nemigen olvassa az ifjúság. Nem kezdeném el szidni ezért a mai fiatalokat, és nem kezdeném el becsülni az értékrendjüket sem. Nem is próbálnám meg bevinni őket olyasmibe, ami számukra „életidegen”. Ehelyett hagynám, hogy a fiatalok vonjanak be engem, hogy együtt alakítsuk ki a jövő evangélikus ifjúsági orgánumát. (Persze az interneten, hiszen már ma is ez a fiatalok elsődleges információforrása.) Ha én volnék az *Evangelikus Élet* főszerkesztője, volna szemem arra, hogy meglássam, milyen potenciál rejlik szerkesztőségi munkatársaimban az ifjúsággal közös építkezésre, a következő generáció számára izgalmas és használható új médiaformák kidolgozására. Maximálisan teret engednék munkatársaim kreativitásának, mert tisztában volnék azzal, hogy olyan ügyről van szó, amely mellett ki kell állnom. Az ügynek pedig azt a nevet adnám, hogy *myLuther*...**

Gondolom, a mostani lapszám tudósításai között ott szerepel majd a hír, hogy az *Evangelikus Élet* jelenlegi főszerkesztője december 7-én összeszedte szabad és „társadalmi munkára” fogható munkatársait, és – szabadságát megszakítva – péntek délután leautózott velük Nyíregyházára, hogy a hét végét evangélikus középiskolák tanulóival töltse. A nyíregyházi médiaműhelyt több alkalom előzte meg, melyek hatására ez év elején – az *Evangelikus Élet* tervezőszerkesztőjének irányításával – elindult a *myLuther* című internetes evangélikus ifjúsági újság.

A kezdeményezés meglehetősen szűk körű maradt, tekintve, hogy fölülről jövő konkrét támogatás híján kizárólag néhány középiskolás diákújságíró lelkesedése és Nagy Bence szabad idejében végzett önkéntes munkája tartotta fenn. A csendes tervezőszerkesztő valójában a legbonyolultabb számítógépes programozási technikáktól kezdve a legkifinomultabb arculattervezésig mindenhez ért. A hetilap főszerkesztője, T. Pintér Károly előtt azonban nem maradt titok, hogy sokoldalúan tehetséges munkatársa kiválóan alkalmas a kezei között kibontakozó *myLuther* nevű álom megvalósítására.

Deus ex machina

Támogatók és lelkesedés nélkül a legszántabb harcos is ellankad. Amikor már úgy tűnt, hogy ez a *myLuther* csapatával is megtörténik, meglepő új „elemek” kerültek a képhe. Ez egyik *Gabri Csilla*, a másik pedig *Frenyó Anna* volt. Előbbi a *myLuther* egyik alapítója és a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium tanulója, utóbbi pedig egyházi ifjúsági osztályának munkatársa (és újabban szintén a *myLuther* lelkes híve). Előbbi megjelenése azt jelentette, hogy a megfáradt és megfogyatkozott társaság új lendületet kapott, miután Csilla önerőből megszervezte, hogy a nyíregyházi evangélikus kollégiumban legyen egy újabb médiaműhely. Az utóbbi pedig azt, hogy „felülről”, vagyis az Országos Egyházi Iroda részéről is akadt erkölcsi és nem utolsósorban anyagi támogatója ennek a projektnek. Így Nagy Bence, a *myLuther* szellemi atyja is újra érezhette, hogy a rengeteg programozással, tervezéssel, szerkesztéssel, korrekciósággal és megszélesléssel eltöltött órák volt értelme.

myLuther újratöltve

Mindezek következményeképp múlt hét péntek délután *Dobsonyi Sándor* olvasószerkesztő, Nagy Bence tervezőszerkesztő, T. Pintér Károly főszerkesztő és *Vitalis Judit* szerkesztőségi titkár, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház – korábban már néven nevezett – ifjúsági referense (*na jó, áruljuk el: e sorok írója*) együtt indult el Nyíregyházára újratölteni a *myLuther* kiürült tárat. A médiaműhely töredéstanórái, az újságírás alapismeretekről tartott előadások, valamint *Dobsonyi*

„tanár úr” izgalmas helyesírási-nyelvvel-lyességi blokkjai mind-mind segítettek abban, hogy a jelen lévő középiskolások a jövőben önállóan tervezhessék, írhasák, szerkeszthessék ne csak iskolai újságjukat, hanem az evangélikus diákélet új-jászülető internetes lapját, a *myLuther* is.

Nem feledkeztek meg a szervezők az iskolarádiókról sem: a leggyorsabb médium lehetőségeit a Magyar Rádió munkatársa – az *EvÉlet* is rendszeresen tudósító – *Veszprémi Erzsébet* vette számba.

Korántsem mellékesen a nyíregyházi médiaműhely résztvevői hozzáálltak a hamarosan nyomtatásban is megjelenő *Evangelikus diákÉlet* szerkesztéséhez. E tizenhat oldalasra tervezett újság egyháziunk minden középfokú oktatási intézménye számára bemutatkozási lehetőséget biztosít egy-egy oldalon. Nyíregyházán még csak hat iskola képviselői tudtak teljes oldalt összeállítani, de a bemutatkozó oldalak kritikusan elemzése bizonyára a többi szerkesztőt is igényes munkára fogja serkenti. A hiányzó kéziratokat még a téli szünidő előtt szeretnénk begyűjteni az *EvÉlet* munkatársai, jöllehet az újságnak természetesen akkor kell majd a diákok kezébe kerülnie (minden iskola minden diákja kap belőle egyet), amikor a *myLuther* új kontósa is elkészül. (Nem titok, hogy ez az alkalmi kiadvány közvetlenül az evangélikus ifjúság folyamatosan üzemelő internetes portáljára lesz hivatott csábítani iskoláink tanulóit...)

Spirituális történetek sem volt híján a hétvége: a nyíregyházi *Zsarnai Krisztián* lelkésznek a tékozló fiúról szóló áhítata és különösen feleségének, *Zsarnainé Urbán Nóra* lelkésznek az éneke, melyet férje kísért zongorán, a legellenállóbb szívekbe is befúrta magát, és ott is maradt, hogy „nem tévedhetsz el, ha őbenne bízol”... A véletlenül lekészt vasárnap reggeli istentisztelet helyett pedig olyan spontán imaközösség valósult meg a médiaműhely szervezői és a diákcsoport között, amelyről álmodni sem mertünk volna. Soha nem látott szintesség álltunk mi, a parányi *myLuther*-mag a teremő Atya előtt, elétárva önmagunkat és az „ügyet”, amelyért egybegyűltünk.

Vízíó

Ha én volnék az *Evangelikus Élet* főszerkesztője, akkor – a mostani főszerkesztőhöz hasonlóan – hinnék abban, hogy az evangélikus ifjúsági médiamunka Isten áldásától kísérve szábra szökkenhet, és olyan fórum lehet, ahol új és új kapcsolatok születhetnek, ahol országot átívelő barátságok alakulhatnak ki. Legfelülről jövő támogatással a *myLuther* nemcsak evangélikus diákújság, evangélikus IWIW (kapcsolatépítő hálózat) és ifjúsági portál lehet, hanem olyan, meghatározó hely a fiatalok számára, ahol a jövő evangélikus közössége épülhet.

■ FRENYÓ ANNA

SZERETETVENDÉGSÉGRE...

Karácsonyi kalács

Hozzávalók a tésztahoz: 60 dkg finomliszt, 3 tojássárgája, 3 evőkanál olaj, 6 dkg kristálycukor, 4 dl langyos tej, 5 dkg morzsolt élesztő, 1 mokkáskanál só. A töltelékhez: 25 dkg Rama margarin, 25 dkg kristálycukor, 3 evőkanál fahéj (lehet kakaópor vagy darált dió is). A megkenéshez: 1 tojás.

Elkészítés: a tésztahoz valókát egy tálban összekeverjük (az élesztőt nem kell tejben felfuttatni, elég csak az alapanyagokhoz morzsolni), majd jól bedagasztjuk egészen addig, míg a tészta el nem válik az edény falától. Letakarjuk és meleg helyen körülbelül 50 perc alatt a duplájára kelesztjük. Ez alatt elkészítjük a töltelék: a margarint a cukorral krémes állagúra keverjük, majd hozzáadjuk a fahéjat (vagy kakaóport vagy darált diót).

A megkelt tésztát lisztezett gyúrólapra borítjuk és hat egyforma részre osztjuk. Ezeket egyenként téglalap alakúra nyújtjuk, majd egy megnedvesített kés segítségével megkenjük az elkészített

FOTÓ: NAGY BENCE

töltelékkel. Ezután mindkét rövidebbik oldalát ujnyi szélességben befelé ráhajtjuk, és a tésztát hosszában – lehetőleg minél több csavarással – felhengergetjük. Az így kapott tésztahengereket három copfolással összefonjuk. Az összefonott két kalácsot körülbelül 30x20 centiméteres, magas falú tepsibe fektetjük, 10-15 percnyi pihentetés után felvert tojással megkenjük, és előmelegített sütőben körülbelül 160 Celsius-fokon 35 perc alatt megsütjük.

HÍRDETÉS

Köszönet az 1%-ért

A Soltvadkerti Evangélikus Egyház-közönség Alapítványa ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik adójuk 1%-ával – 269 551 forinttal – gyülekezetünket támogatták. Ezt az összeget informatikai fejlesztésre fordítjuk.

A Pesterzsébeti Evangélikus Egyház-közönség által életre hívott Rozetta Alapítvány ezúton mond köszönetet minden adományozónak 1%-os felajánlásáért. A befolyt 489 207 forintot az egyházközönség közösség-építő alkalmainak, kiadványainak, hitélettel kapcsolatos tevékenységeinek támogatására használjuk fel.

A Rozetta Alapítvány kuratóriuma

LAPUNK OLVASHATÓ
A VILÁGHÁLÓN IS:

WWW.EVELET.HU

BÉRES Az egészséges emberért

Karácsonykor is egészségesen

Közeledik a karácsony. Már túl vagyunk az első és a második adventi hétvégén. Azok, akik nem voltak elég előrelátók, és nem vásárolták már meg novemberben vagy még korábban szeretteiknek az ajándékot, most próbálják meg beszerezni a meglepetéseket.

Mivel ez a szeretet ünnepe, mindenki azon munkálkodik, hogy hozzátartozóival a lehető legmeghittebb hangulatban, a családi szokásoknak megfelelően töltse a karácsonyestét. Igyekeznek, hogy a hagyományoknak megfelelő ételek kerüljenek a karácsonyi asztalra. Megveszik a családi tradícióban megszokott kicsi vagy nagy karácsonyfát, a díszeket, a kicsik kedvenc szaloncukrát és a gyerekek legrejtettebb kívánságainak megfelelő ajándékot.

Mindezek teljesítése sok erőt és energiát kívánó feladat, a cél pedig az, hogy szenteste jókedvűen, egészségesen, szeretteinkkel együtt álljunk körbe a karácsonyfát. Figyeljünk hát oda egészségünkre, hiszen a téli hónapokban könnyebben találunk meg bennünket a különböző meghü-

léses betegségek vagy az influenza! Előfordulhat, hogy annyi is elegendő a megbetegedéshez, hogy valaki ránk köhint sorban állás közben. Így mire elérkezünk a karácsonyestéhez, azon kaphatjuk magunkat, hogy legyengülten, náthásan, lázasan állunk a karácsonyfa mellett. A helyett, hogy élveznénk az ünnep adta örömeit, betegség kínoz minket.

Egészségünk megőrzésére azonban található megoldást. A megfelelő, kiegyensúlyozott étrend mellett immunrendszerünk megerősítésében nagy segítséget nyújthat a **Béres Csepp**, amely már több évtizede bevált magyar készítmény. A **Béres Csepp** olyan arányban tartalmaz ásványi anyagokat és nyomelemeket, ahogy azt a szervezet igényli, így hozzájárul szervezetünk ideális működéséhez, immunrendszerünk megerősítéséhez. Napi 2x20 **Béres Csepp** és a felszívódásához nélkülözhetetlen C-vitamin szedésével megerősíthetjük immunrendszerünket, hogy karácsonykor együtt örülhessünk a családdal.

A Béres Csepp® vény nélkül kapható roboráló gyógyszer.

A kockázatokról és a mellékhatásokról olvassa el a betegájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

Karácsonyi hangverseny lesz december 15-én, szombaton 18 órakor az orosz-lányi evangélikus templomban. Műsor: Vivaldi: Magnificat, Vivaldi: Gloria. Közreműködik a gyülekezet ének- és zenekara, Edélényi Szabó Zsuzsa (szoprán I.), Koffler Katalin (szoprán II.), Bardócz Erzsébet (alt), Basky István (tenor), P. Bóna Ilona (orgona). Vezényel Milán Zoltánné. Igét hirdeti Kálmán Szabolcs református lelkész. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Örömmel értesítjük, hogy december 16-án 10 órakor a békásmegyéri evangélikus templomban (1038 Budapest, Mező u. 12.) ünnepi istentiszteletet tartunk. Igét hirdeti dr. Fabiny Tamás püspök. A liturgiát Donáth László és Iványi Gábor vezeti. Közreműködnek: Mester Gábor és tanítványai, valamint Pál Diana orgonaművész. Fél 12-kor az épülő idősothton falai között kerül sor az alapkövetésre. Ezt követően szeretettel várjuk híveinket és barátainkat a gyülekezeti házba állófogadásra. Fél 3-kor kezdődik Kézdy György színművész előadástestje, amelyet Karinty Frigyes, Lázár Ervin, Orbán Ottó és Zelk Zoltán műveiből állított össze Ákombákom címmel. Szeretettel várjuk adventi összegyülekezésünkre.

Donáth László lelkész és Breuer Katalin felügyelő

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit Völgyessy Szomor Fanni bensőséges koncertjére december 16-án, vasárnap este 6 órakor a budahegyvidéki evangélikus templomba (Budapest XII., Kék Golyó u. 17.). Az est vendégművésze Helyey László színész. Zenészek: Pejtsik Péter (cselló), Takács Márton (ütőhangszerek), ifj. Várallyay György (billentyűk). A belépés díjtalan.

A budavári Schütz kórus és kamarazenekar december 16-án, vasárnap 18 órakor adventi-karácsonyi zenés áhítatot tart a Bécsi kapu téri evangélikus templomban. Vezényel: Csorba István karnagy. Orgonál: Bencze Bulcsi. Igét hirdeti: Bence Imre esperes. Műsoron: német, olasz és magyar zeneszerzők énekkari, szóló-, orgona- és zenekari művei.

Adventi orgonazenés áhítat lesz a zuglói evangélikus templomban (Budapest XIV., Lőcsei u. 32.) december 20-án, csütörtökön 18 órától. Közreműködik: Bán István (Budapest, Bécs). Műsoron: J. S. Bach, D. Buxtehude, F. Couperin, A. Heiller és M. Dupré művei. Igéjhirdetéssel az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanárai szolgálnak. A belépés díjtalan.

HIRDETÉS

A Páratlantklub következő alkalmát *Hogy az ünnep ünnep legyen!* – Felkészülés karácsonyra címmel december 18-án, kedden 18 órai kezdettel tartjuk a Magyarországi Evangélikus Egyház országos irodájának földszinti termében (Budapest VIII., Üllői út 24.). Vendégünk Nemeshegyi Zoltán lelkipásztor, a Baptista Teológiai Akadémia Gyakorlati Tanszékének docense lesz. Minden 25–40 év közötti egyedülállót sok szeretettel várunk!

A Páratlantklub ötletgazdája és a Női Missziói Szolgálat

HALÁLOZÁS

Dr. Fabiny Tibor evangélikus lelkész, nyugalmazott egyetemi tanár istentisztelet keretében való búcsúztatása december 22-én, szombaton 11 órakor lesz Budapesten, a Deák téri evangélikus templomban. A virágra vagy koszorúra szánt összeget az Evangélikus Országos Múzeum javára lehet fordítani. „Sasszárnyakon hordoztalak és magamhoz bocsáttattalak...” (2Móz 19,4)

A gyászoló család

Adventi nyitva tartás

A Luther Kiadó szeretettel értesíti vásárlóit, hogy a könyvesbolt december 1. és 22. között hétfőtől péntekig 9 és 18, szombatoként pedig 9 és 13 óra között tart nyitva.

HIRDETÉS

Újévköszöntő hétvége lesz Révfülpön, az evangélikus oktatási központban kicsiknek és nagyoknak 2008. január 4. és 6. között. Vidám, tartalmas együttlétet kínálunk pihe-néssel, szabad idővel, szórakozással, kirándulással, sok zenével, filmmel, feltöltődéssel mindazoknak, akik kedvesen, szépen akarják kezdeni az új esztendőket. Családosokat, csoportokat éppen úgy várunk, mint egyedülállókat. Mindenkit, aki lelkében fiatalnak érzi magát, vagy fiatalodni vágyik. Jelentkezni lehet a 20/770-3829-es egyházi mobilszámon vagy a revfulop@lutheran.hu e-mail címen.

Lepje meg szeretteit
Evangélikus Élet-
előfizetéssel!

APRÓHIRDETÉS

Pianinót keresünk ajándékba vagy jelképes összegért. Balog Eszter – 20/824-2019, Botta Dénes – 20/824-8282.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Minek adnátok pénzt azért, ami nem kenyér, keresményeteket azért, amivel nem lehet jóllakni? Hallgassatok csak rám, és jó élelt fogtok enni! Ézs 55,2 (Lk 3,12–13; Mt 11,2–6/7–10; 1Kor 4,1–5; Zsolt 85) A próféta a babiloni fogságból való hazatérés ígéretéhez fűzi ezeket a bátorító mondatokat. Szükséges, mert a hetven évig tartó fogságban már jól be rendezkedett nép aggódik, hogy amikor visszatérnek felégetett földjükre, nélkülözésben és nyomorban lesz részük. Mit ér az olyan szabadság, amelynek ára a létbiztonság elvesztése? A próféta sem azt mondja, hogy a szabadság nagyobb érték, tehát jogos elvárás, hogy a megélhetés biztonságát feláldozzák érte. Inkább azzal biztat, hogy az Úr ajándékai tökéletesek: ha szabadulást ad, akkor a jólét feltételeit is megteremti hozzá.

Hétfő

Vizet fakasztok a pusztában, és folyókat a sivatagban, hogy inni adjak választott népemnek. Ézs 43,20 (Mk 1,4; Lk 1,26–38; Ézs 45,18–25) Isten népének meg kell tanulnia, hogy számára maga Isten az élet egyetlen valódi feltétele. Ha Isten velük, akkor az élet minden feltételét nélkülöző pusztában is folyamként árad az éltető víz, de a kenyérnek se lesznek szűkében.

Kedd

Gedeon ezt mondta az Úr angyalának: Ha velünk van az Úr, miért ért bennünket mindez? Bir 6,13 (1Kor 13,9–10; 1Thessz 5,16–24; Ézs 49,1–6) Gedeon magyarázatul hozzátesszi: „...eltesztelt bennünket az Úr, és Mídján kezébe adott!” Az angyal arról győzi meg, hogy az idegen iga nem Isten távollétének jele, hanem büntetésként kiszabott átmeneti állapot, amelyből Isten hamarosan kiszabadítja őket. Nem azért, mert megtértek, hanem mert megbocsátott, és azt akarja, hogy térjenek meg! A bajoktól való megszabadulás sosem a megtérés jutalma, de gyakran megelőlegezett kegyelem, ami megtérésre ösztönöz.

Szerda

A hatalmas Isten, az Úr szól, és hívja a földet napkeletől napnyugatig. Zsolt 50,1 (1Kor 8,6; 2Kor 1,18–22; Ézs 49,7–17) A zsolttár arról szól, hogy Isten az eget, a földet, a föld népeit tanúnak idézi arra a tárgyalásra, melyen népe fölött mond ítéletet. Nem mintha a többi nép elkerülhetné azt. A zsolttár alapján Péter apostol mégis joggal figyelmeztet: „...itt van az az idő, amikor elkezdődik az ítélet az Isten háza népén. Ha pedig először rajtunk kezdődik, akkor mi lesz a vége azoknak, akik nem hisznek az Isten evangéliumában?” (1Pt 4,17)

Csütörtök

Isten megváltott engem, hogy ne jussak a sírba, és életem a viláosságban gyönyörködjek. Jób 33,28 (1Kor 1,30b; Jel 5,1–5; Ézs 49,18–26) Ezek a Búzból származó Elíhú szavai. Az ő reménysége a megváltásról csak eddig terjed: Isten a benne bízót élete során kétszer, háromszor is megmenti a halálos veszedelemtől. Jób reménye ennél sokkal több: „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött, s ha ez a bőröm lefoszlik is, testemben látom meg az Istent.” (Jób 19,25–26) És a történet végén Isten Jóbót igazolja: „...így szólt az Úr a témáni Elifázhoz: Haragra gerjedtem ellened és két barátod ellen, mert nem beszéltek rólam olyan helyesen, mint szolgám, Jób.” (Jób 42,7)

Péntek

Ha a ti napjaitokban mondok valamit, azt meg is teszem! – így szól az én Uram, az Úr. Ez 12,25b (Tit 3,4–5; Jel 3,7–8,10–11/12; Ézs 50,4–11) A próféta figyelmezteti népét: a távoli időkről szóló jóvendölésekből ne vonjanak le olyan következtetést, hogy Isten az ő nemzedéküknek tett ígéreteit is csak későbbi korokban teljesíti. Istennek minden időben van hatalma, hogy beteljesítse szavát azokon, akiknek az szól.

Szombat

Te ismersz engem, Uram! Látod, mert megvizsgáltad, hogy tied a szívem. Jer 12,3 (1Thessz 2,4; Jel 22,16–17,20–21; Ézs 51,1–8) Jeremiás szerint az ítélet abban áll majd, hogy Isten nyilvánosságra hozza, milyenek taláta kinek-kinek a szívét. Addig azonban nem nyilvánvaló, hogy kik azok, akiknek a szívük valóban Istené. Számukra ez a rejtettség szenvedés, ezért várva várják az ítélet napját.

■ VÉGHÉLYI ANTAL

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból december 16-tól december 23-ig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>8.30 / Duna Tv Az elfelejtett játékok (angol mesefilm, 1999) (26') 8.55 / mtv Református magazin (26') 9.30 / Bartók rádió Kodály: Csendes mise – orgonára (30') 12.15 / Duna Tv Élő egyház (26') 13.50 / mtv Mesterünk, Kodály Zoltán (dokumentum-portréfilm) (60') 14.30 / m2 Századfordító magyarok Kodály Zoltán (50') 23.00 / Duna II. Autonómia „Csíkszereda és Salzburg muzsikája” A Csíki Kamarazenekar hangversenye a Zeneakadémián (2006) (29')</p>	<p>10.10 / Duna Tv Magyar első. Az első magyar cserkészek (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2004) (15') 11.00 / tv2 Széttört álmok (amerikai film, 2002) (87') 13.30 / Kossuth rádió Erős vár a mi Istenünk! Az evangélikus egyház féléórása interjúkkal, missziói percekkel és lelki útvalóval jelentkezik. 19.00 / PAX (premier) Egyházzenei áhítat Puskás Ferenc emlékére (56') 20.04 / Kossuth rádió Rádiószínház Fekete gyémántok Jókai Mór regényének rádióváltozata, I. rész (1977) (22')</p>	<p>8.40 / Duna Tv Isten kezében (ism.) (26') 13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek! A római katolikus egyház féléórása 14.05 / Kossuth rádió Arcvonalok. Csath Magdolna közgazdász (30') 14.35 / Kossuth rádió Tér-idő. Beszéd papírok 1. rész: Oklevelek, főlíások a magyar múlttól (25') 14.55 / Duna Tv Szoborsorok a Kárpát-medencében 4/1. rész: Elpusztított emlékeink nyomában – Délvidék (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2007) (28') 21.20 / m2 Apa – Egy hit naplója (magyar film, 1966) (85')</p>	<p>12.00 / Duna II. Autonómia Élő népzene. Főti Népművészeti Szakközépiskola (27') 13.30 / Kossuth rádió „Te benned bízunk leítől fogva...” A református egyház féléórása 14.10 / m2 Othonom, Tarnabod (magyar dokumentumfilm) (55') 14.20 / Duna II. Autonómia Mindentudás Egyeteme. Gángó Gábor: Mi a nemzet? A népek életéről és haláláról (70') 15.04 / Bartók rádió Muzsikáló délután 15.15 / Kossuth rádió Kultúrkör (30') 15.30 / Duna II. Autonómia Erdélyi orgonák. Orgona Transsylvania (magyar ismeretterjesztő sorozat, 1993) (30')</p>

CSÜTÖRTÖK

8.25 Duna II. Autonómia
Isten jegyzője – Luther és az irodalom (1996) (31')
8.40 / Duna Tv
Élő egyház (ism.) (26')
9.04 / Bartók rádió
Aurèle Nicolet fuvolázik (44')
10.50 / Duna II. Autonómia
Históriás történeti játszótér 2/2. rész: Honfoglalás 2. rész (magyar ismeretterjesztő sorozat, 1997) (25')
15.55 / Duna II. Autonómia
Erdélyi orgonák. Az első orgonaiskola (magyar ismeretterjesztő sorozat, 1993) (30')
18.00 / Bartók rádió
Kulturális történet. Kán (30')
20.00 / PAX
Mit ér az ember, ha koreográfus? Szirmai Béla (30')

PÉNTEK

10.50 / Duna II. Autonómia
Magyar történelmi arcképcsarnok Erkel Ferenc (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2003) (28')
11.00 / tv2
Karácsonyi ének – A musical (amerikai-magyar zenés film, 2004) (90')
14.20 / Duna II. Autonómia
Mindentudás Egyeteme Papp Zoltán: Élet a megszületés előtt (69')
19.30 / Duna Tv
Amit a szerelem lát (amerikai játékfilm, 1996) (89')
20.05 / m2
A labda (magyar tévéfilm, 1974) (71')
22.10 / Duna Tv
A kivágott fenyőfa (bolgár-német játékfilm, 2006) (127')

SZOMBAT

7.30 / Rádió C (FM 88,8)
Evangélikus féléóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében
12.10 / Duna Tv
Isten kezében. A műsorban egy tíz- és egy négygyermekes evangélikus családdal ismerkedhetünk meg. (26')
13.10 / Duna Tv
Boldog karácsonyt, Hetti néni! (kanadai játékfilm, 1998) (87')
17.20 / Bartók rádió
Glenn Gould Bach-műveket zongorázik (70')
20.15 / mtv
A hiúság vására (angol tévéfilm-sorozat) 6/3–4. rész (125')
23.05 / mtv
Karol 2. A pápa, aki ember maradt (olasz- lengyel történelmi film, 2006) 2/1. rész (91')

VASÁRNAP

8.30 / Civil rádió
Evangélikus féléóra az Evangélikus Missziói Központ szerkesztésében
10.00 / mtv
Evangélikus magazin A műsorban többek között adventi összeállítást láthatunk versekkel, énekekkel. (ism.: m2, 12.55) (30')
12.15 / Duna Tv
Élő egyház (26')
14.50 / Duna II. Autonómia
Isten angyalainak sokszor nincsen szárnyuk (magyar ismeretterjesztő film, 2002) (31')
22.30 / tv2
Patch Adams (amerikai film, 1998) (111')
22.35 / m2
Hétköznapi mennyország (svéd film, 2004) (126')

Kedves Olvasóink! A december 23-i dátummal 24 oldalon megjelenő összevont, ünnepi lapszám lesz az Evangélikus Élet idei évfolyamának utolsó száma. Ára 360 Ft.

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
Evelet on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.
Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vitalis Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sander.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő / Evelet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: Hafenschner Károly (kf) – Ige+hirdető (karoly.hafenschner@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kende@lutheran.hu), Kóháti Dorottya – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghegyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kende K. Péter (peter.kende@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Egri Nyomda Kft. 3300 Eger, Vincellérskola u. 3. Felelős vezető: Kopka Viktor vezérigazgató

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2340 Ft, fél évre 4680 Ft, egy évre 9360 Ft, szomszédos országba egy évre 31 900 Ft (123 euró), egyéb külföldi országba egy évre 37 200 Ft (143 euró).

Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszamba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

1 133130 207502